

MADI CIOCAN-BĂLUȚĂ

PAȘII CARE NU SE UITĂ

EDITURA MARINEASA
TIMIȘOARA, 1998

© **MADI CIOCAN-BĂLUȚĂ**
Consilier literar - Viorel Marineasa
Redactor - Gabriel Marineasa
Tehnoredator - Attila Hizo
Imprimat la TIPOGRAFIA MARINEASA
Str. Mureș nr. 34 Timișoara, România
ISBN 973-9496-59-8

Asfințitul coboară de pe creste lăsând în urma lui coada arămie întocmai grăbitelor comete ce vertiginos se apropie de impact. Nu zăpușeală, nu praf, nu nisip, ci numai o boare de vânt călduț ce-nvelește dulceag toate sufletele singuratice, parcă îmbiindu-le să depășească insatisfacțiile zilei care aproape a trecut și să-mbrățișeze pentru noul mâine toate rozele speranțe. Ozonul nu este numai garanția unei respirații perfecte pentru organism, ci și un bun verticalizator pentru individul cuprins de anxietate.

Așa era Amalia, care-abia scăpase de dogoarea cuptorului sudic și de maratonul dintre inspectoratul școlar cocoțat în vârful muntelui și liceul din vale, unde, volens-nolens, trebuie s-arate proaspătă, dornică de muncă și bogată în idei... Ce inspirată a fost că și-a aranjat și-o gazdă! După atâta drum, atâta oboseală, nimic nu-i mai propice ca o baie caldă și-o cafea tare care s-o scoată din moleșeala asta ce se-ncăpățânează s-o ancoreze trecutului de plumb.

La următorul pas începe să-și trăiască visul. De câte ori trecea prin gara cu căldărușe, își dorea să rămână. Să coboare și să rămână aici o veșnicie. Acum, iată, e-n fața gării, așteaptă un mijloc de locomoție s-ajungă-n casă la tante Kiva, bătrâna la care va locui.

Asta e viața. La sfârșit te trezești în fața unui noian de vise care-mpunite, care neîmpunite. Te feliciți pentru unele, predai ștafeta pentru altele... dacă mai ai timp. “Doamne, trebuie să merg la medic! Sau, poate, sunt prea obosită. Ce Dumnezeu, devin așa de pesimistă câteodată! Doar sunt tânără, important este că peste câteva zile voi vorbi elevilor mei de la catedră, eu, profesoara de istorie Amalia Orlean.”

Plutește, plutește în amurgul călduț și ozonat de septembrie...

Quantumul emotiv a luat proporții. S-a amplificat văzând cu ochii. Mâine, abia mâine poate spune Amalia: "Iată-mi visul!" Cu această obsesie aproape a levitat toată ziua dintr-un loc într-altul, de la un obiect la altul. Tante Kiva, bătrâna gazdă, a sesizat starea fetei, așa că a luat comanda zilei, sugerându-i ordonat pregătirile necesare.

Liceul este așezat într-o vale, străbătută de Râul Alb, care duce cu el de ani de zile doinele și dorurile codrenilor, d-acolo, de sus, din munți, până la poale, în apropierea gării cu căldărușe, loc aproape edenic în viziunea copilului care dorea ca-ntr-o bună zi să rămână ceva mai mult în aceste locuri.

Și cum la munte nu poți ști de acum pe mai încolo cum e vremea, fata s-a lăsat pe mâinile priceputei tante Kiva, care i-a ales vestimentația pentru festivitate.

Așa se face că Amalia apare într-un costum pastel, în ton cu munții de flori. O parte din colegi o cunoșteau, o parte - nu. Cel cu care a discutat mai mult a fost directorul, profesorul de matematici Valer Paraschiv, acum nici n-o bagă în seamă, "...ăsta este foarte rigid, ca funcțiile trigonometrice", gândește fata în timp ce pășește spre secretara care-o învăluie într-un zâmbet afabil.

Nu trecu prea mult și-o ia în primire Dan Ionescu, secretarul de partid, "o curvă politică", cum îl va numi Amalia mai târziu.

Directorul Valer Paraschiv a ținut un scurt discurs; tangențial a amintit că "în acest an catedra de istorie a fost ocupată prin repartii guvernamentală de tovarășa profesoară Amalia Orlean, care va fi și diriginta clasei a IX-a C"; după care toți elevii au fost invitați să poftescă în clase.

Total dezamăgită de primirea glacială a lui Valer Paraschiv, Amalia depune un efort supraomenesc să nu izbucnească în plâns. Se reculege prin autosugestie, singurul, marele și fidelul prieten, și se-ndreaptă spre sala plină de flori care-o așteaptă pe ea. Și nu numai pe ea.

În ușa inspiră profund, convinsă că și-a regăsit echilibrul. La intrarea ei, treizeci de chipuri cu treizeci de perechi de ochi, cu treizeci de zâmbete o privesc cu simpatie reținută.

- Bună ziua, copii!

- Bună ziua, tovarășa profesoară!

Și gheața a fost spartă. În sufletul Amaliei se strecoară un gând pur feminin: “Așa voi topi eu aisbergul ăla cu capul plin de formule și teoreme, sincer și timid. Două arme invincibile!”

Amalia a uitat partea gri a zilei. A păstrat pentru sufletul ei tânăr latura frumoasă, și-a întipărit-o bine acolo, în adâncuri, pentru anii ce vor veni.

Au urmat două săptămâni de practică agricolă, la cules de mere. Această bucată de timp i-a servit Amaliei să stabilească legături cu elevii, care s-au dovedit a fi destul de sociabili. Bărbații - curioși ca niște muieri, iar femeile - puse pe muncă multă ca niște bărbați. Parte din ei sunt numai suplinitori.

Amalia a aflat, deși n-o interesau atâtea amănunte, viața de familie a fiecărui coleg. Detalii despre familiile mai bine văzute în târg: a primarului, a doctorului, a directorului de mină, a directorului de carieră ș.a.m.d. N-a reținut mare lucru, n-a pus întrebări, n-a comentat, ceea ce a aruncat-o în dizgrația câtorva colegi. Alții au privit-o sceptic, dar asta n-a fost pentru mult timp. După prima săptămână, toți și-au dat seama că fata asta visează numai istorie și că n-o preocupă nimic altceva. În materie de bârfă e mai degrabă indolentă. Totuși, într-o zi, a adus vorba despre director în fața unei colege mai în vârstă, Manolica Manoliu, profesoară de geografie în pragul pensiei, un fel de “mama care știe totul”.

Află de la tovarășa Manolica Manoliu destul pentru început. De pildă, tovarășul director Valer Paraschiv, nu se știe din ce motive, a crescut la un cămin de copii. În urmă cu șaptesprezece ani a venit învățător în oraș; primarul de-atunci l-a ajutat să-și termine facultatea de matematică la fără frecvență, l-a ajutat să fie numit director, i-a construit o vilă, i-a cumpărat mașină, dar l-a și cununat cu fiică-sa care avea un copil din flori. Paraschiv, tânăr fiind și fără bază materială, a acceptat târgul, pentru că asta este căsnicia lui, un contract și-atât.

- Că să știi dumneata un lucru, fată dragă, mai zise mama care știe totul, soția lui e o urâtă și nici n-a fost bună de carte. Dar tat’su vine dintr-o familie bogată și mamă-sa la fel. Fata, prostuță, la optsprezece ani s-a-ncurcat c-un miner bețiv și a rămas însărcinată. Minerul urmărea averea, banii, dar tată-su n-a vrut în ruptul capului s-o dea după el.

- Lucrează undeva? întrebă Amalia cu voce stinsă.

- Unde? Cine are nevoie de-o marginalizată! Dar pân' acolo, nu stă ea în banii statului. Ea îl vrea pe el, garanția că n-o s-o părăsească într-o zi, motiv pentru care săracul are parte doar de spectacole ieftine.

- Bine, dar nu poate s-o pună la punct? doar e și el director nu-i așa.

- Fată dragă, vorbești din cărți. Stai puțin c-o s-o vezi la petrecere. Cum o da cu ochii de dumneata, cum începe să-și pună în mișcare antenele: informații, urmăriri, să nu care cumva să i-l iei!

- Eu? făcu Amalia, parcă dezvelită până la piele.

Manolica Manoliu o privi scrutător, ca un laser sferedeli sufletul tânăr vinovat de un gând; apoi cu voce-nceată, sugestivă:

- Păi cine vrei, eu? Încearcă să-i prinzi privirea o dată, să vezi cum te soarbe...

Cât a mai durat practica, Amalia l-a evitat pe Paraschiv, dar și pe Manolica Manoliu. N-a uitat însă că la sfârșitul celor două săptămâni de muncă agricolă, în tradiția școlii se fixase să se țină balul bobocilor. În ultimele zile s-a tot gândit cum să se îmbrace. Îl evita pe Paraschiv, e-adevărat, dar tot atât de adevărat este că se gândea la o toaletă deosebită, în exclusivitate pentru el. În ultima zi de muncă, era aproape de prânz când cântărea culorile. Avea în mână o pălămidă siclam, o floare de neghină de un indigo catifelat și-o albăstrea ca azurul, precum cerul senin într-o frumoasă zi de vară târzie. Privea intens nuanțele, tergiversa de la una la alta, n-avea putere să hotărască. La care să renunțe? În favoarea căreia? Absorbită, nu și-a dat seama când a rămas singură între meri, pe covorul verde-arămiu, sub razele soarelui de septembrie. O clipă de vis, dar un vis frumos, fiindcă la picioarele ei cade un măr; ridicându-și privirea spre coroana de deasupra capului, rămâne perplexă. Paraschiv o privea cald, prietenos, rănit parcă de viață și de timp. Îi întinde mâna:

- Haide, domnișoară! Azi ferma ne oferă prăjituri și suc de fructe, haide și dumneata!

Amalia simțea că nu se poate ridica. Paraschiv și-a dat seama că a luat-o prin surprindere și că nimic nu-i prinde mai bine decât să fie prietenos cu ea, de fapt pentru asta a și venit. Să-și ofere o bucățică din partea nevăzută a sufletului.

Se lasă-n jos lângă fată și-o privește drept în ochii plini de lacrimi:

- N-am venit să te cert. Aș vrea să te cer tabloului de-aici în favoarea celuilalt. Vii?

- Da, vin, răspunde fata, abia abținându-și lacrimile. Paraschiv se ridică, îi întinde amândouă mâinile.

- Ți-am întins nu un deget, domnișoară, ci amândouă mâinile. Nu știu însă care dintre noi este naufragiatul.

Amalia se sprijină de bărbatul de lângă ea și se ridică observând:

- Probabil amândoi!

Paraschiv îi strânge mâinile în pumni, le sărută și-i spune:

- În mine ai un prieten!... Se depărtează așa cum a venit, ca un cântec, ca un gând bun, ca un vis, da, ca un vis frumos cu soare și flori într-o vară târzie.

De la întâmplarea de sub meri, Amalia își simțea sufletul gol, ca o cutie de conservă după ce i-ai folosit conținutul. Bărbatul acela înalt, puternic, brunet, cu ochii de un verde metalic, cu multă căldură în glas, a învăluit-o în mrejele lui, i-a golit sufletul și tot ce-a fost stoicism în ea a luat cu el. Doamne, parcă întreaga-i ființă e în buzunarul lui! Tot ce-a rămas din ea e o masă biologică ce se-nvârtește de colo, colo, incapabilă de a lua o hotărâre, incapabilă de a pune întrebări sau de a da răspunsuri.

“Corpul sunt eu, cea de aici, și sufletul sunt tot eu, dar stau parcă lângă sufletul lui. Asta o fi decorporalitatea? Am să-l întreb pe secretarul de partid, doar e sociolog, trebuie să se priceapă la psihologie... Da’ de unde, m-ar clasifica drept mistică și m-ar pune în discuție la prima ședință. Să-l i-a dracu’ de fixist!”

Pe când își făcea astfel de socoteli, laptele a dat în foc, bucătăria se umplu de fum.

Intră ca o furtună tante Kiva:

- Domnișoară, ești o catastrofă, o mustră dulce bătrâna.

- Tante Kiva, iartă-mă. Repar îndată totul.

- Las-o baltă, în dragoste nu există reparații, ci doar pas înainte. Nodurile se fac și se desfac mai devreme sau mai târziu.

Fata o fixă în ochii măslinii pe această bătrână cu zâmbet protector și-și spuse că nu-și are rostul să se ascundă. Dar un cuțit se-nfipse destul de bine

chiar și-n acea cutie de conservă goală. Dacă a-nceput vreo bârfă la adresa ei?!

Bătrâna, citindu-i parcă gândul, îi spuse:

- Nu, puiule, nu știu nimic de la nimeni. Dar citesc pe tine, citesc în tine. Ești așa de expresivă, ca un roman de dragoste. Și o dragoste fățișă te face vulnerabilă în fața gurilor rele. Cum o gură rea sunt și eu acum, dar eu încerc să te pregătesc pentru a-ți pune masca potrivită în fața curioșilor.

Amalia se așeză pe primul scaun de lângă ea, nefiind în stare să repare îndată totul, așa cum se lăudase. Bătrâna avea dreptate. De câte ori îl vede pe "pelasgul" ei Paraschiv, fiindcă fata așa îi stabilise rădăcinile arborelui genealogic, în pelasgi, simte că-și pierde nebuna de inimă care-i gata să-i spargă pieptul. Când li se întâlnesc privirile, indiferent de distanță, Amalia e gata să plângă. În noaptea imediat următoare tabloului de sub meri, nu știe dacă a dormit o clipă. Tot timpul s-a simțit învăluită în respirația lui, tot timpul și-a sărutat mâinile acolo unde sărutase el, îi simțea parcă atingerile moi, calde. De când l-a văzut prima dată l-a categorisit ca plin de magnetism. Apoi a apărut masca aia aisbergiană. De fapt, el o reperase din start, îi prinsese în stația lui receptoare undele sufletului și încerca o comunicare tacită, telepatică. De ce nu s-a gândit la asta până acum? O tresărire o readuse la realitate. Bătrâna dresese parțial gafa tinerei. Parțial, pentru că în încăpere persista mirosul de lapte afumat. Operativă ca întotdeauna, tante Kiva așezase și cafeaua.

- Asta te va echilibra cât de cât, nu laptele, ăsta e pentru bebeluși. Așa că să nu ne pară rău.

Își întâlnesc privirile și izbucnesc în râs.

O femeie de milioane această tante Kiva. La peste șaiszeci de ani, te obligă să nu-i dai peste cincizeci. Te obligă prin trăsăturile frumoase pe care le-a păstrat peste ani, în ciuda tuturor suferințelor ce i-au împovărat viața.

Tot de la "Arhiva Manoliu", Amalia a aflat dosarul gazdei sale. În urmă cu zece ani, soțul și fiul ei au murit într-un accident de mașină. Toată lumea a crezut că tante Kiva va înnebuni sau va muri curând. Dar n-a fost așa. Femeia s-a încăpățânat și a supraviețuit, și-a gospodărit pe mai departe averea, și-a îngrijit soacra, care a murit acum doi ani și care a iubit-o foarte mult pe Kiva, lăsându-i după moarte toată adunătura din bătrâni. Și Kiva a iubit-o. A iubit-o și a respectat-o. Întotdeauna a avut de spus o vorbă bună

despre soacra ei, de la care a învățat numai lucruri bune și frumoase, mai puțin ghicitu-n cărți. Despre asta nu știe să spună dacă-ntotdeauna este un lucru bun sau frumos. Cu toate astea nu se poate abține. Bătrâna, când și când, mai scoate pachetul și mai țese câte-o poveste vreunei îndrăgostite sau vreunui îndrăgostit, dintre cunoștințe, evident, că doar n-o face în piața publică.

În tinerețe a lucrat bibliotecară, a citit mult la viața ei, de acolo a ieșit la pensie. Dar a ieșit doar din bibliotecă, nu și dintre cărți, cititul rămânând pe mai departe marea pasiune a vieții, îi place să spună că din citit a făcut chiar un viciu. Spirituală, bătrâna. Amaliei nu i-a făcut nici o confesiune deocamdată, mai e timp. Momentan este preocupată de această față de aproape patruzeci și cinci de kilograme, cu păr ca abanosul, ochii căprui spre verde când e vreme-nchisă, piele albă, corp bine proporționat, “întăia cât îi stă bine unei femei pentru a fi învățată pe toate părțile de o mână herculeană de mascul în călduri” gândea șagalnică bătrâna.

Mirosul de cafea se amestecă cu izul de lapte afumat, lumina zilei invadase bucătăria prin fereastra larg deschisă care oferă o imagine montană poleită de frumusețea lui septembrie. Casa are o față spre munte, de la ferestrele de pe partea asta întotdeauna ai în vedere un panoramic odihnitor. Casa are și o terasă, un refugiu față de zgomotul șoselei și de freamătul zilei. Bătrâna pune cafeaua în cești, așază pachetul de cărți pe masă, o privește iscoditor pe fată. Își aprinde o țigară mentolată. Îi arată fetei pachetul:

- Nu încerci una?!

- Am să-ncerc din toate, răspunse-n parabolă novicea plăcerilor.

- Nu vă îndeletniceați la cămin cu astfel de delicatese?

- Uneori. Eu nu prea aveam timp. Cercul în care mă-nvârteam era prea restrâns și ziua - prea mică pentru muncă, școală și pentru persoana mea pe care n-am neglijat-o niciodată.

- Ai neglijat-o sufletește, nu i-ai dat dragoste, fată dragă. Trupului tău îi e foame de dragoste, sau chiar dacă i-ai dat din când în când, a fost ocazional. Poate din curiozitate, sau dintr-o ambiție tinerească, dar nu din convingere. Tinerețea fără dragoste duce la fanare.

Amalia roșește:

- Mă citești exact ca pe o carte deschisă.

Bătrâna o privește cu dragoste maternă. Prin ceața fumului de țigară, declamă parcă de dincolo de timp:

- Roșești, copilo, dacă nu ți-ai pierdut bunul simț până acum, nu ți-l mai pierzi niciodată. Nu ești un spirit aventurier, ești sinceră și candidă și vei avea de pierdut dacă nu-ți încredințezi sufletul unui bărbat, nu unei tentative masculine.

Soarbe cu nesaț cafeaua, o savurează, tot cu nesaț o soarbe din ochi pe tânăra din fața ei, care-i umple bătrânețea de amintiri, de dulci amintiri.

Fata trage din țigară, soarbe din cafea, după care întreabă plină de zâmbet:

- Facem deschiderea? arată spre pachetul de cărți.

- Oho! Grăbiții îndrăgostiți. Pas! Vreau să-mi termin țigara.

- Dublez, ard de nerăbdare, intră-n joc Amalia, trăgând de două ori din țigară și sorbind de două ori din cafea.

Gluma a prins tare bine, bătrâna se dă bătută, pune țigara-n scrumieră și, oftând, își începe descântecul celor "douăzeci și patru de cărți ca douăzeci și patru de frați", pe care știe Dumnezeu până unde în universul infinit le trimite s-adune informații despre Amalia de verde, ca apoi să le cheme și să le ia la întrebări.

Valer Paraschiv era un om liniștit, calm, calculat, născut probabil sub semnul balanței. Întotdeauna a avut un cuvânt de binețe pentru fiecare. Nu poate spune nimeni, adult sau copil, că Valer Paraschiv a discutat cu cineva sub limita omeniei.

Sociabil cu toți care-l înconjoară de ani de zile, dar de tot atâția ani cu nimeni prieten. Nici măcar la un pahar, unde se oprește destul de rar, n-a comentat scenele familiale.

În ciuda acestui comportament echivoc, căsnicia lui era discutată în târg și la moară. Fiecare băștinaș știa că Valer este o fire aprigă, că în lexicul lui predomină invectivele, că nu-i seară în care să nu bea, că-i impută soției desfrâul dinaintea mariajului, că-și blestemă zilele pentru căsnicia lui care s-a dovedit a fi un eșec regizat de socrul său, un mare mahăr comunist. Bine-nțeleș că mai existau și minți luminate care au refuzat să creadă așa ceva.

Semnatarul diatribelor: nimeni altul decât prostituța-i soție care strălucea de aur, haine scumpe, bani și neștiință. În felul acesta, credea ea, minte-ngustă, că oamenii îl vor aprecia mai puțin. Efortul n-a avut efectul scontat,

chiar dacă bogata și guraliva Mimi Paraschiv își mai exprima din când în când nemulțumirea prin câte-un spectacol ieftin, jucat prost.

Valer a căutat să și-o apropie. Asta l-a distanțat pe pelasg din ce în ce mai mult, astfel încât locuiesc în dormitoare separate. Nici unul dintre ei nu-l trece pe celălalt în programul zilnic. În imensa vilă, soții Paraschiv se ntâlnesc ocazional. Valer și-a ales o cameră cu ieșire pe terasă, cumva spre unul dintre colțurile vilei, la etaj, până unde ajunge “un brad frumos cu cetina tot verde”.

Aici este Edenul. Aici visează la ce n-a ajuns niciodată. Aici visează la dragoste.

La începutul lui septembrie s-a trezit cu fata asta repartizată în acest capăt de țară. A trimis-o providența. De cum a intrat în biroul lui, a plăcut-o. E mult mai tânără decât el, dar asta nu mai are importanță. Este obsedat de ea. Nu-și amintește să fi avut vreodată astfel de simțăminte.

Astăzi stă pe terasă, la cafea și realizează că el, Valer Paraschiv, nu s-a bucurat de tinerețe. Și cum tinerețea cere dragoste, el n-a avut nici una, nici alta. Parcă s-a născut matur, împovărat de griji și de probleme. Ce-a așteptat în toți acești ani? De ce n-a fost în stare să divorțeze când și-a simțit sufletul înzăbreliț? Aha! Este vorba despre cuvântul de om onest pe care și l-a dat socrului. Dar socrul, de câte ori a călcat peste moralitate, pe vremea când era primar?

Nu el, tovarășul socru, i-a promis fiică-si că-l lasă în libertate pe miner, tatăl copilului? Promisiunea a ținut de joi până apoi, fiindcă minerului i s-a făcut dosar și-a fost aruncat în închisoare pentru viol.

“Tot un fel de închisoare este și viața mea, își mai spuse Valer. Suflete punitive, de la tată la fiică. N-ar face dezinteresați un bine. În optica lor, totul e negociabil. Dar prețul se schimbă, asta a uitat să aibă în vedere d-l socru. Cât despre fiică-sa...

... Și gândul zboară, zboară la tabloul de sub meri. “E timidă, gândește Valer. Amețește numai când o-nvălui cu privirea. E gata să plângă la prima atingere. Așa mi-am visat jumătatea: fragilă, dulce, incandescentă; nu o refractară cu suflet arid precum consoarta mea... Cred... cred că te-am așteptat, domnișoară Amalia Orlean, așa că bine ai venit!”

Și zarul a fost aruncat.

Bine-nțeleas că tot tante Kiva a stabilit toaleta. Avea un simț cromatic de invidiat femeia asta. Impresiile de după bal au confirmat efectul scontat de bătrână. De altfel, toate acțiunile întreprinse de ea erau de efect. Când toți elevii sosiseră și majoritatea profesorilor o așteptau cu sufletul la gură pe soția directorului, fiindcă avea obiceiul să sosească printre ultimii pentru a-i lăsa perplecși cu scumpele toalete, pe ușă intră Amalia. Surpriza a fost mult mai mare.

Ce priveliște le-a oferit de-a încântat atâta privirile lacome? Nimic complicat. Rochia de catifea plină, croită sac, era suspendată pe umerii albi cu rotunjimi perfecte prin două bretele abia perceptibile. Nu era nici lungă, nici scurtă, puțin deasupra genunchiului, lăsând să se vadă între linii clare cum coboară într-un ciorap de mătase negru o pereche de picioare splendide, terminate într-un pantof negru de catifea. Gleznelor subțiri le determinau să păcătuiești cu gândul și să te-ntrebi dacă “toată arată ca o balerină gata să se rupă din clipă-n clipă?”

Peste minunatu-i trup, tante Kiva a pus, de la naftalină, o pelerină a anilor ‘30, din catifea neagră, cu o palmă mai jos de fund, mărginită cu fulgi de lebedă. Iar capul... “Doamne, capul ei!, cum și-a spus chiar în acea noapte Valer, dacă ar fi văzut-o Boticelli, ar fi concediat-o îndată pe Simoneta Vespucci.” Fără machiaj, doar puțin ruj pe buze, ușor conturate, iar părul, care-i ajunge la umeri, de astă dată a fost strâns într-un coc oriental pe partea dreaptă, împodobit cu o crizantemă albă, confecționată din fulgi de lebedă.

Cum nimeni nu îndrăznește, dintre bărbați vorbesc, să-i facă intrarea, secretarul de partid, punând orice acțiune în socoteala sarcinilor sale de om cu răspunderi, se apropie stângaci și-o invită în colțul amenajat pentru profesori. Și de această dată, ca în 15 septembrie, secretara Camelia Pop o-nvăluie într-o privire caldă și-i întinde mâna spre a o opri lângă ea și prietenul ei, profesorul de sport Dinu Pavelescu.

Cheful își începe cursul, muzică, dans, dans și muzică; pe margini, discuții avute pe diverse teme, teme care să provoace haz, teme care să destindă spiritele. Amalia nu știe prea bine despre ce s-a discutat. O singură obsesie avea: “M-a văzut?” Valer era în colțul opus poziției ei, cu alți doi profesori, destul de prins în discuție. Și totuși i-a recepționat îngrijorarea, întoarce capul ca răspuns la întrebarea chinuitoare, îi surprinde privirea și-i

zâmbește plin de înțeles. A liniștit-o. Abia acum gustă din petrecere; primul bărbat ce-a invitat-o la dans a fost Dinu Pavelescu.

Printre pași, Dinu îi strecoară invitația de a merge după chefii elevilor la Camelia acasă.

- Suntem câțiva colegi, spune el, care ne mai întâlnim din când în când ba la unul, ba la altul, mai schimbăm un gând, o idee. Vii?

- Desigur! Mă bucur că te-ai gândit la mine.

- Camelia mi-a sugerat, te place mult.

- E un sentiment reciproc, spuse Amalia. Recunosc că e o drăguță. M-a ajutat la instalarea în orașul vostru. Trebuie să-i mulțumesc pentru gazdă, pentru tot.

- Apropo, ți-e bine la tante Kiva?

- Minunat!

- Într-adevăr, nici nu se putea altfel.

- O cunoști?

- Toată lumea o cunoaște pe tante Kiva.

Și așa, dans după dans, devii parcă mai degajat, dispar reținerile, tot și toate intră în făgașul normal. Tot normală i s-a părut și invitația făcută de Valer, nu știe dacă i-a răspuns în cuvinte. Cert este faptul că dansul era interminabil. Nu știe dacă în timpul dansului a atins de două, trei ori podeaua cu vârful pantofilor. Pelasgul ei herculean a purtat-o pe brațele vânjoase prin toată sala.

N-au comunicat prin vorbe. Privirile au fost de maximă intensitate. Un prim simțământ Valer și l-a exprimat prin sărutul apăsător pe micuța mână tremurândă.

“O! tremură toată! Hai scumpo, îi spuse directorul în gând. Nu te speria, te las din mână doar când ești în siguranță”, și-o conduse până la grupul de unde o luase, pe fondul asigurat de aplauzele asistenței. De cum a ajuns la scaun, Manolica Manoliu o luă în vârful peniței sub masca glumei:

- Fată dragă, vei fi suspectată de vrăjitorie.

- Cum așa? făcu Amalia.

- Păi, zise arhiva ambulantă, directorul nostru la nici o petrecere n-a invitat o femeie la dans!

Amalia, fățiș naiv:

- Atunci a invitat bărbați?!

Cei din jur izbucniră în cascade râs. Manolica Manoliu continuă trepidat:

- Nu, scumpo! Pur și simplu nu dansa. Ce i-ai făcut de se topește văzând cu ochii?

- Eh! Tinerețea își bate joc de bătrânețe! mai spuse o negricioasă, Amanda Lear, cum îi ziceau elevii profesoarei de geologie, care, pe cât era de urâtă, pe atât era de răutăcioasă.

- Urâtenia și răutatea își bat joc de om, fie tânăr, fie bătrân, spuse Amalia simplu, clar, franc, fără venin și fără suspiciune.

Capătul de acuzare era formulat, să urmărim de-acum derularea procesului.

De la Camelia au plecat după miezul nopții, poate două, poate trei, nu știe exact cât era ceasul. Un lucru știe sigur Amalia, i-a plăcut conjunctura. Lui Dan și Cameliei li s-au alăturat Marinela Mardare, profesoară de literatură, Walter Müller profesorul de germană, un tip foarte hazliu, și Toni Ban profesorul de fizică, pe care de mai multe ori fata l-a văzut în preajma lui Valer. Au plecat împreună, bărbații au lăsat fetele în drum, la casele lor și și-au continuat itinerariul pe fond muzical: “ge la mândre-acuma vin”.

De cum intră în curte, Amalia fu întâmpinată de Neru, câinele de vânătoare care n-avea un an, dar era destul de în stare să inspire teamă străinilor. Bucuros nevoie mare c-a venit prietena lui care-ncepuse să-l răsfețe cu ciocolată și bomboane, Neru nu se mai astâmpăra din țopăit. Porni înaintea fetei pe scări, din când în când întorcându-și capul și grăbind-o: “...dacă tot mi-ai lipsit atâta, hai și dă-mi o bomboană”.

Amalia, râzând copilăroasă, n-a observat o umbră mișcătoare sub scară, la capătul dinspre cămară.

Casa nu avea etaj, dar era construită pe o temelie înaltă, cu un subsol nu prea subsol, pentru că s-ar fi putut locui lejer și-acolo. Dar cum familia Kivei n-a fost niciodată prea numeroasă, soțul ei a lăsat primul nivel ca adăpost de alimente, lemne, scule pentru grădinarit și alte lucrări casnice, garaj. Scările erau împresurate de colonade, în capătul de jos și în cel de sus străjuia câte-un leu. Curtea era mică, pavată și împrejmuțată de toate florile pământului. Flori care se continuau în chip exotic pe maiestuoasele scări și-n holul imens, cu pereții încărcăți de tablouri și oglinzi, iar plafonul presărat cu

candelabre, multe candelabre. Scările pică-n stânga de cum intri-n curte, odată ajuns la “nivelul populat cu efectiv redus”, cum spune Kiva, ai în stânga trei uși spre stradă, trei camere impunătoare; în prima stă Amalia, iar pe partea dreaptă dinspre munte - alte trei uși: baia, bucătăria, camera bătrânei.

Bucătăria și camera bătrânei au ieșire pe o terasă micuță și intimă. Camera Amaliei este chiar deasupra porții.

Când intră să-i ofere lui Neru ceva dulce, rămâne surprinsă. Găsește veioza aprinsă și vaza încărcată de crizanteme albe. Dar asta nu-i totul. Aude poarta. Tresare. Stinge veioza și ridică draperia. În stradă, un bărbat cu statură herculeană abia s-a depărtat de poartă, era singurul suflet din drum la acea oră.

Fără-ndoială că el a ieșit din curte și a încuiat poarta. “El o fi adus florile? Să fie pelasgul meu drag?”

Plânsul lui Neru o aduce la realitate. Aprinde veioza, îi dă lui Neru o bomboană de ciocolată, după care pleacă liniștit.

Constată că e ora patru dimineața. Iese după Neru cu gândul să meargă la baie, dar aude apa curgând. Se oprește în ușa bucătăriei unde era lumina aprinsă. Priveliștea este edificatoare.

Pe masă - două pahare și o sticlă de vin bun din care se consumase mai mult de jumătate, două cești de cafea, scrumiera încărcată cu filtre de țigări, și nu numai din cele mentolate, ci destul de multe de Marlboro. Era clar, tante Kiva a avut un vizitator nocturn, unul de-al casei. Un vizitator care i-a adus flori Amaliei. Cum așa? S-a oprit apa la baie... E mai bine să nu dea ochii cu bătrâna, dacă are ceva de spus, îi spune pe zi.

Pleacă încet, extenuată nu de oboseala fizică, ci mai mult stresată de buchetul de întrebări și de buchetul de crizanteme care îi zâmbește de pe noptieră.

Cine a zis că bătrânii nu prea au somn n-a făcut o glumă, ci o constatare. Noptii balului, au urmat altele și altele la fel de puțin onorate de tante Kiva. Nu prea știa ea, Amalia, când se odihnea neobosita bătrână. La prima oră a dimineții era în piață. Tante Kiva lua prima ziarul județean, așa că era la curent cu știrile naționale și internaționale, dar nu era străină nici de bârfele locale.

După vreo două săptămâni de școală, când intraseră-n pâine și elevii, și profesorii, în cancelarie la pauza mare se-nchegă o discuție, ceva despre regimul de viață din estul Europei și cel din vest. Bineînțeles că părerile erau înjumătățit formulate, chiar dacă lipsea secretarul de partid, Dan Ionescu. Mai târziu, Amalia a realizat că, de fapt, ea este privită echivoc de câțiva colegi, atunci, pe moment, nu și-a dat seama și repede a intrat în conversația care-o interesa, de altfel.

- Informația, spuse Amalia surprinzându-și auditoriul, informația este cea care ne lipsește. Nu mă lași să plec în Florida, dar atunci dă-mi posibilitatea să știu ce s-a descoperit despre Triunghiul Bermudelor, atât cât se știe, dar să știu și eu, să nu mor proastă.

Afirmația a rupt bariera dintre colegi și fata căreia îi plăcea să privească totul cu ochi critic.

- Împuțite vremuri, spuse Walter. Sub semnul PCR ești obligat să-nghiți ce nu-ți place, cu toate că-ți produce indigestie. Pe acest fundal intră secretarul de partid Dan Ionescu, care-a prins din zbor afirmația lui Walter.

- Ce-i, Walter, iar începi să enumeri delicatesele occidentale? întrebă sarcastic sociologul.

Amalia i-o luă înainte lui Walter:

- Vorbeam de indigestia spirituală, domnule secretar de partid. Ne e foame de noutăți, iar lista de meniuri oferită de ideologia în slujba căreia suntem majoritatea e prea săracă, domnule secretar de partid, îi răspunse fata la fel de sarcastic.

Roșu de indignare, Dan Ionescu replică:

- Tovarășa, nu mă așteptam de la dumneata!

- Doamne, zise Amalia, adică pe mine mă crezi mai proastă?

Colegii încurajară fata prin hohote de râs.

- Nu, tovarășa, zise grăsanul cățel, dar dumneata ai învățat la Scornicești, ar trebui să ai o viziune mai largă, nu-i așa?!

- Mai largă cum?! Similară probabil cu-a dumatăle, care-ai învățat la "Ștefan Gheorghiu". Haida-de, nu confunda regulile și regulamentele impuse de politrucii cu ce se-ntâmplă la Scornicești.

Între timp au intrat directorul Valer Paraschiv și primarul Paul Nastasiu.

Dar cine să-i bage-n seamă? Intrară ca fluturii de noapte și se așezară pe partea mai întunecată a lămpii.

- Tovarăşa, spuse, ridicând tonul, secretarul de partid, d-ta crezi că dacă vii de la Scorniceşti ai dreptul să... N-apucă să-şi termine fraza.

- Da, am dreptul, domnule secretar de partid. Am dreptul să fac comparaţie cum îşi fac datoria competenţele politice de acolo şi cele de aici. D-ta, la “Ştefan Gheorghiu”, văd că ai învăţat, sau poate numai asta ai reţinut, să construieşti fraze cu încărcătură politică, dar nu să şi pui politica partidului în slujba omului...

Colegii nu s-au mai putut abţine şi au început vociferările, evident în favoarea fetei.

Amalia continuă cu aceeaşi calmitate şi coerenţă:

- D-le secretar de partid, decât să-ţi pierzi timpul educându-l pe secretarul UTC spre a-ţi se supune, mai bine ai colabora cu directorul şcolii pentru a rezolva problemele la ordinea zilei.

- Ca-ca-care?! abia bâigui Ionescu.

- Manualele sunt insuficiente. Sunt mulţi copii care n-au posibilităţi să stea la gazdă. La mine în clasă sunt şase. Iarna drumul este destul de greu de străbătut. Cu ajutorul primăriei, de când eşti d-ta secretar de partid ar fi trebuit să amenajezi pe undeva un cămin. E zonă de munte. Sunt familii fără salariaţi, aşadar este explicabilă starea materială precară în multe case din multe sate. D-ta ai putea ridica problema la inspectorat şi la partid, să sară cu ajutor consistent pentru soluţionarea acestor situaţii critice. Am văzut copii dezbrăcaţi, prost încălţaţi. Care este faţa reală a ideologiei partidului, d-le secretar?

Şi acestea fiind zise, pe o linişte mormântală, fata ia un catalog şi pleacă la clasa care-o aştepta. N-apucă să iasă pe uşa cancelariei, că simpatizanţii izbucnesc în aplauze.

“Asta da reprezentaţie!” îşi zise, mulţumită de sine, Amalia. Dar paşii erau grei şi sufletul la fel de greu, fiindcă nu s-a jucat cu vorbe mari. N-a hiperbolizat nimic, asta era realitatea: gri, friguroasă, apăsătoare şi uscată, ca iarna la munte când e nor. Deşi afară copacii încă nu s-au scuturat, flori mai există pe ici pe colo, soarele îşi mai arată din când în când faţa veselă ba de după o creastă, ba de după alta. În toate astea există frumuseţe spirituală.

“Ce ne fură oamenii, ne dă Dumnezeu din plin”, gândi Amalia grăbindu-se la clasă.

...Când a ajuns acasă, de la scări o învălui mirosul de friptură din bucătărie. Mânca împreună cu tante Kiva, o ajuta în gospodărie, învăța lucru de mână, primea orice sfat de la blânda bătrână.

Dar în cea mai mare cantitate primea dragostea și afecțiunea ei. Tot ce-a fost bun, cald, dulce, claustrat de necazuri în sufletul bătrânei, se revărsa acum spre tânăra fată.

Urcă scările la-ntrecere cu Neru. Bătrâna o aștepta cu masa gata, din mijlocul holului declamă cu ton apoftegmatic:

- Copii! Grăbiți-vă, că mor de foame.

...Dar cum spuneam că, mai devreme sau mai târziu, toate informațiile locale sau extralocale ajung la tante Kiva, într-o duminică dimineată, la cafea, bătrâna zise râzând:

- Știi ce, Ami? Diminutivul n-o surprinse pe fată, care puse totul pe seama dragostei. Azi am să fac o prăjitură cu fructe.

- Te-ajut!

- Nu trebuie. Fructul va fi ananas din compot.

- Lasă-mă! spuse fata, mirată de-așa minune.

- Și unde mai pui (șugubeața bătrână servea informațiile cu pauze prelungite spre a crește entuziasmul fetei) că am patru cutii, pe care mi le-a dat băcanul pentru tine!

- Pentru mine?! Dar de ce?!

- Ha, ha, ha... nici nu știi câți simpatizanți ai de la scena din cancelarie... ha, ha, ha...

Bătrâna râdea în cascade, cu o expresie de satisfacție. Râdea cu un râs sănătos, de mult n-a mai gustat o astfel de clipă. Râdea de mulțumire. Printre lacrimi, îi spuse fetei, care-i ținea isonul:

- Culmea știi care este? Că cel care a povestit cel mai haios este primarul. Simpatia pentru tine este pentru că nimeni nu l-a înfruntat până azi pe acest Ionescu.

- Se pare că tot ce fac, fac în premieră, scăpă fata cu voce tare. În premieră, directorul Valer Paraschiv dansează la un bal cu mine. În premieră, secretarul de partid Dan Ionescu este înfruntat de mine. Ce-o mai fi urmând?

- Cum, necum, ești capul de afiș al acestor fapte adevărate. Se mai potoliseră spiritele după bal, acum iar le-ai aprins. Știi ce, Ami? mai spuse

bătrâna privind-o cu dragoste, tu ești o fire incandescentă. Faci lumină pe unde treci, aprinzi dragoste acolo unde este stinsă, semeni simpatie și iubire în jurul tău. Elevii vorbesc doar despre tine, părinții vorbesc despre tine. Ai pășit bine, fiecare pas fă-l după voința sufletului și să nu-ți pară rău.

Încurajator, dar nici un cuvânt despre buchetul de crizanteme, absolut nici un cuvânt.

“Așa cum mi-a spus despre băcanul care mi-a trimis compotul de ananas, de ce nu spune nimic despre expeditorul buchetului de crizanteme?”

Dar bătrâna nu luă deloc în seamă frământările din străfundurile ei, lăsă totul pe mai departe sub semnul misterului.

...Anii de liceu, Doamne, ce repede s-au dus! De ce n-au durat o veșnicie? Toate amintirile frumoase, amintiri dragi, sunt înrădăcinate în acea perioadă. Ce bine ar fi dacă Amalia, prin retrocogniție, ar retrăi crâmpoșele din perioada aia roz. Ani în care a trăit din plin, n-a dus lipsă de nimic, dar de nimic.

Programul școlar era încărcat, fără timp de respiro. Știe el, tov. secretar de partid, furibundul politruc, cum decurgeau acolo orele de curs? Nu exista temă din programa școlară în care profesorul să nu aducă un spor informativ consistent. La fiecare sfârșit de trimestru, pe lângă tezele obligatorii, se țineau testări din materialul parcurs la toate disciplinele. Asta da metodică și pedagogie. Dar și răsfățuri au fost, nu mai puține. Zilele de practică erau plătite, dracu știe pe ce cheltuiau băieții banii, că fetele sigur îi aruncau pe toalete, cosmetice... Se organizau, o dată pe lună, seri literare și seri științifice. Așa a cunoscut Amalia oameni de valoare din România; din două în două săptămâni se organiza un spectacol-concurs între două clase care erau desemnate prin tragere la sorți. Înainte de a intra în spectacol, se ținea concurs la disciplinele mai greoaie, prin reprezentanți ai clasei. La un astfel de concurs, în clasa a XI-a, Amalia l-a cunoscut mai bine pe omologul său de la clasa adversă, Marius Ardelean, pasionat ca și ea de istorie; au terminat testul la egalitate. Atunci s-a încheiat o prietenie frumoasă, parcă absolut necesară la acea vârstă.

Treptat, Marius Ardelean a alunecat spre istoria artelor; în consecință, a urmat Institutul de Teatru, secția regie. Când s-au întâlnit, ea - profesor și el - regizor, asta acum o jumătate de an, Marius a declamat hotărât: “Eu plec din

lagărul ăsta. Politica și-a întrecut măsura. Activiștii nu mai sunt nici măcar caraghioși, au depășit de mult paroxismul ridicolului. Te voi căuta, Amalia.” Oare o fi plecat? O fi reușit s-ajungă afară? Cu siguranță că avea ceva aranjat, altfel nu s-ar fi încumetat și n-ar fi anunțat cu atâta siguranță plecarea. Tot atunci i-a cedat prietenei din adolescență câte un exemplar din două lucrări care-au făcut senzație la timpul apariției. Un material de doi bani jumate, *Ardealul-pământ ungiuresc*, o lucrare veninoasă. Afirmații gratuite făcute de un diversionist maghiar. Amalia n-a dat importanță logomanului ăsta. În schimb a uns-o la suflet travaliul depus de istoricul român Vlad Georgescu pentru prezentarea purului adevăr în cuprinzătoarea lucrare *Istoria românilor de la origini până în zilele noastre*. Lucrarea n-a fost editată în România. (“Dar nu mai e mult”, gândi fata), Însă a apărut în limba română în SUA.

“Cum dracului de și-a însușit-o zăpăcitul ăsta de Marius Ardelean. Ei cum! Doar a zis că are prieteni dincolo!”

Prin minte îi fulgeră o idee. În cea de-a două jumătate a lunii niembrie va avea inspecție. Da! Așa va face. Va aduna date din exemplarul lui Vlad Georgescu și va completa lecțiile din manual. Se va opri la informații care nu vor lovi direct în nimeni și în nimic.

De pildă afirmația aia ieftină, *Ardealul-pământ ungiuresc*, aș combate-o fără s-o numesc. La noi în țară.

...S-aude poarta! Instinctiv își întoarce capul la ceas, e trecut de unu noaptea, stinge veioza și sare la geam, ridică draperia și ce să vezi? Athleticul personaj nocturn traversa strada prin perdeaua de ploaie care da o strălucire feerică puținelor luminițe din apropiere sau de mai departe. În farurile unei mașini cu număr străin care rătăcea prin noaptea ploioasă de octombrie, Amalia îl vede din spate, înalt, impunător, învelit într-o manta de ploaie, capul acoperit de-o pălărie cu boruri largi. “Ei fir’ar să fie, ca-n romanele cu cavaleri!” mai zise fata strecurându-se în patul cald și lăsându-se moale în brațele binefăcătorului Morfeu, plină de speranțe că va găsi cheia misterului în surprizele zilei ce-o să vină.

Dimineța era cât pe ce să întârzie. Ceasul e un fidel. A sunat săracul, Amalia a auzit semnalul ca de dincolo de timp, trecând printr-un tunel interminabil... S-a-mbrăcat în grabă, tot în grabă a coborât interminabilele

scări și-n poartă se-mpiedică de Neru. Nu poate trece peste el fără să-l mângâie, doar e părticică din viața ei și încă una dulce. Din prudență arentotdeauna în poșetă o pungă cu bomboane și când se-aplecă să-i dea lui Neru una, care nu mai conținește din scâncet și dat din coadă, vede jos, imediat după poartă, un filtru de țigară Marlboro.

“Mai trebuie să gădesc și florile”, gândi fata, numai că de asta n-avea vreme.

Iese-n stradă. Plouă, plouă mărunț și des. Se circulă cu farurile aprinse, îi place tabloul, dar nici de admirat nu are vreme. Pe reflexia asta oprește lângă ea un taxi:

- Haideți, domnișoară! făcu șoferul.
- Fata urcă-n mașină, unde-și zărește un elev.
- Bună dimineața, ziseră-ntr-un glas tatăl și fiul.
- Bună dimineața, ce bine că ați oprit, sunt în întârziere!
- Nu vă faceți griji, spuse omul, sigur de sine, ajungem într-o clipă.
- S-a așezat vremea umedă, continuă fata ca să întrețină conversația.
- N-are decât, spuse șoferul la fel de liniștit, s-a cam terminat cu munca...

Asta era. Amalia a avut o perioadă destul de grea. Receptivă și simțitoare la elevii cu situații dificile de prin satele din jur, a făcut orice să-i ajute. Erau mulți elevi care-și petreceau timpul extrașcolar la cocoșarii din deal, la sălaș, cei din localitate stăteau mai mult pe la colibe decât la casele-case. Iar ea, Amalia, trebuia să concentreze lecțiile și într-un lexic accesibil, în așa fel încât fiecărui elev să-i rămână chintesența întipărită bine în minte. Și în suflet.

“Istoria e frumoasă, le spunea ea elevilor, și deloc grea. E o poveste pe bază de ani, o poveste care se-nvață cu minte și cu suflet. Fără suflet, mai devreme sau mai târziu se șterge și din minte.”

A plouat toată ziua, la radio știrile meteo anunțau tot ploaie în zona asta de interferență. Când ajunge acasă, din capătul scării, cum pășește în hol, o-nvăluie un miros de rășină de brad și-un val de căldură din bucătărie. Tante Kiva o aștepta cu focul făcut la plită și-i zâmbea prin fumul mentolat al țigării fine încleștate între două degete bătrâne care băteau măsura unei melodi mai bătrâne decât ele. Era cunoscuta “La donna e mobile” din

Rigoletto, într-o interpretare de excepție: Placido Domingo. Dar deasupra tuturor se ridică aroma cafelei, îmbietoare, amețitoare.

- Bine ai venit, drăguță! Dezbracă-te, fă-te comodă și hai la masă! îi spuse imperativ bătrâna.

- Pot să nu mă supun? întrebă fata peste umăr, îndepărtându-se zâmbind spre camera ei.

A știut, a știut că vor fi acolo! Așa a și fost. O așteptau vesele, tandre, calde, ca și cum i-ar fi spus: "Mai aveai de gând să întârzi?" Se apropie surâzând de bucurie pentru dragele crizanteme albe, le atinge obrazul, cu părul, cu mâinile, cu buzele... poate că și el le-a sărutat când i le-a adus. Dar cine-i el?

Și-aruncă ochii în oglinda venețiană din spatele noptierei, observă pe fața îmbujorată un rictus de regret.

"Dacă nu-i el?... Atunci nu mă interesează. Adică altul nu mă interesează." se corectă scoțându-și hainele și punându-și pe ea un halat de casă. Când se-ndrepta spre ușă, îi veni în gând o idee șugubeață, cu nimic mai prejos decât mutările șarmantei bătrâne. Își prinse ostentativ la buzunarul halatului o crizantemă, crezând că-n felul ăsta a dat mat.

...Da' de unde, a fost numai o părere. Când a intrat în sufragerie, pe fața tantei Kiva n-a zărit nici cea mai mică tresărire, dimpotrivă, flecara bătrână și-a intrat în program, deșertându-i tolba cu informații, fie oficiale, fie din zvonistică, o adevărată tolă fără fund.

Amalia a mâncat, și-a băut cafeaua și s-a retras. Tante Kiva, la plecarea fetei, îi ceru, "tot ostentativ", își zise fata mai târziu, pachetul de țigări de pe frigider. Veșnicul pachet de țigări mentolate lângă care se afla un pachet început de Marlboro, era rândul bătrânei. Dar fata ieși repede din șah, întrebând nonșalant:

- Care din ele?

Timpul - nimic nu știe să facă mai bine decât să zboare. Și-n zborul lui lasă-n urmă tinerețe, dar și ia cu el tinerețe, e ca o precupeață consecventă care face comerț după o singură regulă: plin pe plin, dă și ia. După aceleași legi universale zboară și-n acest an, ca-n milioanele de ani precedente. Oamenii, cu un program zilnic încărcat, nu prea au răgaz să observe ce repede zboară Moș Timp în ciuda grelelor sale bătrâneți.

Și cum moșul, ca toți moșii, vine cu surprize, pe aripile sale ca niște evantaie imense aduse un splendid sfârșit de noiembrie în orașelul dintre munți. Un sfârșit de toamnă însoțit, decorat cu un covor de frunze dedesubt, deasupra ploi de frunze. Muncile s-au terminat, părinții și-au lăsat copiii să-și pregătească temeinic lecțiile, nemaisolicitându-i prin gospodăria, astfel că Amalia aștepta inspecția fără emoții. Și ziua desemnată sosi. Inspectorul de la județ este un bătrân în pragul pensiei, care n-a uitat să-și păstreze sufletul tânăr. I s-au alăturat alți trei profesori de la alte școli, directorul Valer Paraschiv, directorul adjunct, profesorul de chimie Costică Zoran și, bineînțeles, instructorul UTC, o figură nesemnificativă care inspiră și expiră umbra monumentală a secretarului de partid Dan Ionescu.

S-a-ntâmpnat ca Amalia să fie inspectată în premieră la clasa unde predă.

- "România Mare (1918-1938)". Fata trase aer în piept, pentru a-și deșerta cât mai degajat expunerea.

"Caracteristicile democrației populare consolidate între noile granițe". Granițe la stabilirea cărora a influențat un vânt benefic dinspre revoluția rusă, vânt ce-a înaintat galopant în toate provinciile nerusești ale fostului imperiu și care a ajuns și-n Basarabia, unde la 3 aprilie 1917 se înființează un "Partid Național Moldovenesc", urmat de proclamarea autonomiei Basarabiei și de alegerea ca organ suprem conducător, în octombrie 1917, a unui Sfat al Țării. La începutul lui decembrie, Sfatul proclamă Republica Democrată Moldovenească, menținută încă în cadrul federației ruse, dar în ianuarie republica își declară independența; iar în martie, Sfatul Țării votează unirea Basarabiei cu România.

Primul pas a fost făcut, al doilea urmează la 28 noiembrie 1918, când Bucovina votează cu regatul; iar al treilea, la 1 decembrie când Transilvania optează de asemenea pentru unirea cu țara mamă și-l aleg ca președinte al unui Consiliu Dirigent pe Iuliu Maniu, menit să conducă provincia până la integrarea ei în leagănul strămoșilor. Astfel, anul 1918, mai zise fata, este anul în care românii, cu sufletul și cu mintea trează, ridică trei cărămizi din zidul strămoșesc, zid dărâmat de dușmani și transformat într-un morman de ruine fumegânde.

Pauză de respirație. Elevii deveniseră mici statui, asistența însă era trează, vigilentă. Singurul care părea să-și țină bine simțămintele era Valer.

Cel mai mult se foia secretarul de partid, aștepta impactul, probabil îl vizualizase în imaginația lui bolnavă. Se pare însă că plăcut impresionat fusese bătrânul inspector, care-și nota zâmbind, cu ochii mijind a satisfacție, a încântare, câte-o idee, câte-un gând în carnețelul său.

...Și impactul se produse. Un elev se ridică timid din bancă, dar zâmbetul cald al profesoarei îl impulsionează:

- Tovarășa profesoară, permiteți-mi, vă rog, o întrebare.

- Poftim, răspune vocea melodioasă.

- De ce vorbiți de întoarcerea Transilvaniei în leagănul strămoșesc? Provincia n-a fost mai întâi a ungarilor?

- Nu, răspune Amalia. Ia loc! D-le inspector, îmi permiteți o mică paranteză?

- Chiar te rog, domnișoară, o pofti cu un gest de larghețe.

Asistența aștepta în tensiune. Valer zâmbea unor gânduri lăuntrice. Dan Ionescu trepida pe scaun precum o minge de ping-pong.

- Cînd vorbesc de leagănul strămoșesc, încep Amalia, gândesc la granițele geto-dace. Ungurii au venit în Panonia spre sfârșitul secolului al IX-lea, împinși din spate de pecenegi. Se știe că o parte a maghiarimii, învățați sau neînvățați, susține pe unde poate, cum poate, că Ardealul ar fi fost din vechime al lor. Cea mai nouă minciună sfruntată este lucrarea *Ardealul, pământ unguresc*, apărută pe undeva prin occident, lucrare despre care s-a vorbit întins, mai puțin la noi în țară și care este combătută cu adevăruri de netăgăduit, consemnate de ilustrul nostru istoric Vlad Georgescu prin lucrarea *Istoria românilor de la origini până în zilele noastre*, apărută în limba română în SUA.

O pauză scurtă, o pauză în care Amalia observă fugar un vădit interes pe fețele ce-o urmăresc; indignatul secretar de partid se pare că și-a schimbat stilul de a trepida.

- Ungurii ajung în nordul Transilvaniei la sfârșitul secolului al XII-lea, cum notează *Gesta Hungarorum*, redactată de notarul anonim al regelui maghiar Bela, lovindu-se de trei voievodate: Crișana lui Menumorut, Transilvania lui Gelu și Banatul lui Glad.

Cele dintâi atacuri maghiare s-au îndreptat, conduse de Arpad însuși, spre Crișana și Banat. Învingători, maghiarii se-ndreaptă spre Transilvania, pe care-o cuceresc. Neavând potențialul uman și nici capacitatea necesară

organizării unor prăzi atât de întinse, pierd repede Banatul și Transilvania, păstrând numai Crișana. Învinși, aborigenii, acceptă un târg, fiul lui Arpad se căsătorește cu fiica lui Menumorut, urmând ca, după moartea voievodului, principatul să revină ungarilor. Așa a ajuns Crișana pământ unguresc, pe cale matrimonială.

...Și iarăși pauză de respiro... Asistența, și cea mare, și cea mică, îndreaptă spre față zâmbete. Nebuloasa a fost elucidată. A urmat o trecere-n revistă a reformelor din anii 1917-1923, care-au transformat România într-o țară cu mici proprietari; a vorbit puțin despre toate partidele și ce aduceau nou aceste partide în viața socială; puțină politică externă; metodică de soluționare a problemelor economice; puțină cultură; iar în final - o aluzie la cum a sucombat puterea politică de dreapta în favoarea puterii de stânga, stăpâna Europei de răsărit de mai târziu și de astăzi... “Dar ce e val, ca valul trece”...

Nimeni n-a observat când au trecut cele două ore.

La sfârșitul lecției, inspectorul se-ndreaptă, obosit, dar zâmbind de încântare, cu mâna întinsă spre tânăra protagonistă.

Cu voce caldă, în fața clasei:

- Felicitări, domnișoară. Mărturisesc c-am audiat cea mai frumoasă lecție de istorie din cariera mea de inspector!

Toată lumea a avut emoții, pentru Amalia abia acum încep. Surprinde din zbor zâmbetul încurajator al omului drag, al celui pe care îl simte alături în orice clipă. Când trece pe lângă ea, îi șoptește abia perceptibil:

- Ai fost nemaipomenită!

Cei patru ies repede. Amalia se simte amețită, dar ca prin farmec este înconjurată de toți elevii care, D-zeu știe pe unde le-or fi ținând, au în mâini crizanteme albe! Și cântă.

“Doamne, ce cântă?” “Mulți ani trăiască!”... da, printre lacrimi de bucurie, de fericire, își aduce aminte că azi e ziua ei de naștere. Pe acest tablou, ușa se deschide la perete și intră fiorosul Dan Ionescu.

Dar acest întreg de dragoste îl obligă pe intrus să treacă-n defensivă.

La câteva zile urmă ședința de partid. Amalia se aștepta la o ciocnire, era conștientă de faptul că Dan Ionescu va trece la atac; că-i va aduce un afront în fața întregului colectiv. “Cine știe, bestia poate aduce și pe cineva de la județ!” își mai spusese fata gândindu-se la bătrânul inspector. Întâlnise

numai oameni de treabă la județ și zâmbi cu gândul la înțeleptul proverb românesc “Nu există pădure fără uscături”, și-n felul ăsta îl scuză pe secretarul de partid.

A hotărât să se poarte calm. Să rămână așa cum îi era felul.

La timpul potrivit a intrat așa cum și-a propus, liniștită, în sala de ședințe, așezându-se lângă Camelia Pop și Marinela Mardare. Ordinea de zi a fost parcursă cu repeziciune. Când toată lumea aștepta sfârșitul, secretarul de partid Dan Ionescu informează:

- Tovarăși, după cum știți, în timpul inspecției la ora de istorie a tovarășei Orlean Amalia, a fost pus în discuție un subiect care, zic eu, e mai puțin abordabil datorită naturii lui delicate.

Suspans. Toată lumea prinde un gol de aer. “Muierea-n pantaloni”, cum i-a zis Dinu Pavelescu secretarului de partid, continuă:

- Tovarășa Orlean, probabil involuntar (“Aha!” își zise Dinu Pavelescu, “un fel de - a fi sau a nu fi -”), a atins o chestiune, o problemă...

- Treci la subiect, tov. secretar! zise directorul adjunct, profesorul de chimie Costică Zoran.

- Da, tovarăși. Tov. Orlean și-a manifestat sentimente șovine, antimaghiare, acuzând de incompetență istorică și neștiință cea mai mare minoritate din țara noastră pentru...

N-apucă să-și termine ideea, fiindcă directorul adjunct Costică Zoran se ridică elastic, oprind torentul logomanului-sociolog:

- Ajunge, tov. secretar. Sentimentele tov. Orlean sunt profund patriotice. Dacă chiar este bănuită de ceva, atunci numai de prea mult naționalism o putem acuza.

Simpatia colegilor a fost suportul solid. Amalia nu era singură, nu gândea și nu simțea singură cum conceptul leninist a fost modelat după interesele unora, astfel că s-a obținut ceea ce nu poate fi numit oficial deocamdată. Nu “dictatură ceaușistă”, cum zic cei de-afară, ci “dictatură cățălistă”, un reprezentant elocvent fiind tăunele ăsta de Ionescu.

Când rumoarea produsă de atitudinea explozivă a directorului adjunct încetă cât de cât, omul continuă:

- Așa că, tov. secretar, nu-și are rostul o furtună într-un pahar cu apă.

- Dar, dar, tov..., zise secretarul de partid, prezentând un adevărat rogvaiiv pe fața ca un ecran telecolor, tov. a făcut referiri la materiale discutate pe programele radio interzise la noi în țară.

- Tocmai, interveni refractarul Costică Zoran, tovarășa a subliniat sugestiv că nu e cazul să dăm crezare zvonisticii de doi bani jumate.

- Da, tov. Zoran, dar se poate interpreta...

Înterupându-l, Dinu Pavelescu, profesorul de sport, se ridică furtunos:

- Ce să interpretezi, d-le? Nu ți-e clar? Ardealul e pământ românesc, geto-dac, au demonstrat-o izvoarele istorice. Renunță odată la suspiciunile abjecte în care învălui pe orice nou venit în colectivul nostru.

Și acestea fiind zise, toți se ridicară în picioare, ieșind pe rând, într-o liniște apăsătoare, trecând pe lângă bicisnicul tovarăș.

Orașul evident c-a aflat în detaliu despre lecția de istorie, dar și despre scena din ședința de partid. Iubitorii de senzațional au zugrăvit care mai de care mai picant tabloul cu pricina. Simpatia pentru tânăra profesoară era în expansiune.

Populația orașului fiind constituită din români, bulgari, sârbi, nemți și nu în ultimul rând maghiari, nici unde nu s-a înregistrat o scenă în care un minoritar să manifeste aversiune față de profesoară. Minoritarii, inclusiv ungurii, au arătat aceeași simpatie pentru Amalia Orlean.

Cât despre tante Kiva, ce să mai vorbim. Bătrâna trăia într-o mare vervă, primea informații, da informații; primea felicitări și da binețe celor care țineau neapărat să-și lase numele pe lista fanilor Amaliei.

- Uite așa ajungi vedetă, spuse bătrâna într-o zi.

- Asta nu mă iartă de roată, dacă se-ngroașă gluma, răspunse fata.

- Sper că nu dai înapoi, zise bătrâna cu dojană.

- Adică?! întrebă Amalia, surprinsă de-a binelea de întorsătura lucrurilor. Varianta îi trecu prin cap, dar repede a uitat-o.

- Destui bănuiesc că ești anume trimisă aici, cu responsabilități politice pentru a-i pune în chingi pe cei de teapa lui Dan Ionescu, care-au făcut din ideologia PCR, o adevărată parodie, informă bătrâna cu un aer degajat.

Amalia izbucni în râs:

- Eu?! Eu să fac politică?! Tante Kiva, politica e pentru pantaloni, nu pentru fustițele mele...

- Fată dragă, în orice eveniment social-politic a fost amestecată câte o pereche de picioare feminine, și ale tale zău că n-arată tocmai rău.

- Doamne, Dumnezeu..., dar eu nu mă pricep să fac propagandă, ceea ce e foarte important în munca politică.

- Dar cum se cheamă ce faci tu? Bătrâna o tutuia, așa cum și-ar fi tutuit propriul copil.

- Nici pe departe politică, zise Amalia aproape liniștită. Mă depășește; problema mă interesează numai cât își păstrează dimensiunea istorică, și punct.

- Mde! mai zise bătrâna. Chiar și așa, dimensiunea asta a ta e o cauză, scumpa mea, o cauză care-ncet, încet, începe să se contureze.

Cam atât a spus bătrâna cu privire la preocupările profesionale și pasionale ale Amaliei.

Cu două zile înainte de Sf. Nicolae, după alte două zile de pregătiri, bătrâna plecă, cu o cursă care trecea prin orașul dintre munți, la un neam mai de departe, în orașul Târgu-Jiu. Spune ea: "Mi s-a făcut dor de ce se cheamă Brâncuși. Așa că dă-mi, te rog, un bilet de voie, să schimb aerul de-aici cu cel de pe versantul celălalt. Acolo e mult calcar, ce face bine tuturor insuficiențelor mele."

În ziua plecării, Amalia a condus-o pe eleganta bătrână, ce parcă atunci cobora din Neckerman, la autogară.

- Să nu mă aștepți decât cu două zile înainte de Crăciun, îi spuse fetei.

- Stai fără grijă, tante Kiva, mă descurc.

Când urcă în autobuz, de pe scări se mai întoarce o dată bătrânește pentru o ultimă informație:

- Fii atentă! Pentru eventuale ajutoare am lăsat o cheie la cineva. Să nu te sperii. Ești pe mâini bune.

Întârzierea pe scară îi agasă pe niște tineri care-așteptau împovărați cu o sumedenie de bagaje.

- N-ați avut timp să vorbiți acasă? zise unul foarte intrigat.

- Nu te grăbi tinere, c-ai să mă ajungi prea repede din urmă! îi răspunse spirituala tante Kiva.

Amalia zâmbi celei care-i era ca o mamă. Celei care-i purta de grijă, celei din partea căreia primea afecțiune, căldură, prietenie, dragoste... chiar așa, dragoste... dragoste... Cu acest gând pornește spre casă, pe drumul

casei... “pe drumul dragostei”. Și gândul zboară, tot zboară pe drumul dragostei, până unde acesta se bifurcă. Într-o direcție rămâne tante Kiva, ea va păși în cealaltă direcție, spre o altă față a dragostei... Zări, la orizontul gândului său, o oază, o oază în deșert...

Acceleră pasul. Cine știe? Cineva s-a gândit poate să sădească în oază crizanteme albe. Un lucru este sigur, acolo va face popas.

În ziua de Sf. Nicolae află că Marinela Mardare, profesoara de limba și literatura română, este de fapt și Nicoleta.

- La Sf. Maria ești Marinela, iar la Sf. Nicolae ești Nicoleta, glumi Dinu Pavelescu, profesorul de sport.

- Zi-mi cum vrei, numai să nu lipsești de la chef, zise Marinela Mardare. Așa că, dragii mei, vă invit în seara asta la mine la un pahar.

- Oricum nu scăpai neciocnită, zise cu subînțeles curtezanul ei, Walter Müller, profesorul de germană.

Spre hazul tuturor, interveni Costică Zoran, directorul adjunct:

- Măi Walter, nu fi și tu așa direct! Las-o dracului măi, voalează și tu. Intimitățile nu se expun în piața publică.

- Ce mi-e-n gușă, și-n căpușă, replică Walter.

- Prelucează dacă ai pe cine, spuse, vădit afectat de franchețea tovarășului mai tânăr, directorul adjunct...

Amalia a zburat într-o oră liberă prin magazine să caute un cadou potrivit pentru Nicoleta. Știa undeva mai la marginea orașelului un “magazin de vechituri”, așa îi ziceau localnicii. De fapt era un anticariat care ținea tablouri, obiecte de design și rarități. Vânzătorul a recunoscut-o de cum a intrat. De altfel toți localnicii o știau și o recunoșteau. Când au rămas singuri în micuțul și preaîncărcatul magazin, bătrânul cu chipul blând îi spuse conspirativ:

- Pentru d-ta am un volum interzis, știu că-ți va face plăcere.

Și-i oferi un volum din interzisul, dar mult căutatul O. Paler.

- Ah! Grozav! Asta am să opresc pentru mine. Acum vreau s-aleg ceva pentru a face cadou unei colege.

Bătrânul o invită prietenos să aleagă ce dorește.

S-a oprit la o imitație superbă după și mai superbe amfore grecești. De mărime considerabilă, amfora a picat mai târziu nemaipomenit de bine pe

un persan bogat în fața unei imense oglinzi cu ramă la fel de impresionant lucrată în camera sărbătoritei Nicoleta.

După ore s-a grăbit s-ajungă acasă, pentru ca nu cumva să intre în criză de timp și să plece la chef nepregătită. Zbura, zbura pe stradă, zbura prin casă. De dimineață s-a trezit într-o totală dispoziție; avea senzația de plinătate, senzația unei zile încă încărcate de surprize. “Probabil la chef aflu ceva ce-mi va face mare plăcere.” Alerga de colo, colo, fără să uite ceva din programul acelei după amieze. A hotărât să nu aprindă focul. Dacă tot nu rămâne acasă, va încălzi electric când vine la noapte. L-a hrănit pe Neru, care nu i-a dat nici o atenție când a văzut că prietena lui se pregătește să-l părăsească. Mai mult, în demnitatea lui n-a protestat nici măcar printr-un scâncet.

Înainte de fiecare chef, lupta cea mare se dă în fața dulapului cu haine. Cu ce se-mbracă? Se va încălța cu pantofi, doar merge la chef, nu la piață, și apoi afară în ciuda lunii decembrie azi a fost o zi însorită și se anunță o noapte înstelată. Ciorap negru, pantof negru, pardesiu din stofă neagră și rochie din catifea turcoaz. Accesorii - își va pune mănuși subțiri negre, brățară și colier din sticlă de Murano. Părul și-l va lăsa liber. Odată luate hotărârile, începe să se îmbrace. La ora 20 suna la ușa Nicoletei Marinela Mardare.

Cheful era în toi. Amfitrionul, cum îi plăcea să-și spună, Walter Müller, prietenul gazdei, nu mai contenea cu ale lui comicării. Amalia constată că sunt în aceeași conjunctură nopții de după bal, în plus fiind soția profesorului de fizică, Toni Ban și directorul adjunct Costică Zoran, de asemenea cu soția.

“Gruparea anti-Ionescu, gândi fata, începe să se concretizeze conform premonițiilor tantei Kiva”.

A fost frumos, deconectant. S-au discutat diverse, până la lucruri serioase. S-a dansat, s-a cântat, s-a ciocnit și, conform obiceiului Banatului sârbesc, s-au spart pahare. S-au spart multe pahare.

- Cioburile aduc noroc, a zis mereu veselul Walter. Mai unul pentru necazurile de ieri și de azi și să le trecem “pe treapta trecutului, tovarăși”. (imitându-l pe Ionescu). De asemenea propun să spargem alte două pentru norocul ce-o să vină, tovarăși, și mai sparge două pahare ca să-și conchidă demonstrativ discursul. Pe la ora 23, Amalia anunță gazda în secret c-ar vrea

să se retragă. Secretul a durat un minut, fiind implicat al treilea, adică Dinu Pavelescu, ce s-a oferit din timpul zilei c-o va conduce noaptea acasă.

O dată intrată pe poartă remarcă toată curtea inundată în lumină, dar nu și-a stors mintea să fixeze cu precizie dacă este rezultatul acțiunii ei sau a persoanei de-ncredere care avea o cheie de la tante Kiva pentru eventualul ajutor în gospodărie. Dinu n-a vrut să intre, s-a scuzat și s-a-ntors grăbit la chef. Urcă scările-n grabă. Ajunsă în hol, este primită cu bucurie de gingașul Neru, care parcă uitase să-i mai poarte pică pentru singurătatea la care l-a condamnat aproape o zi întreagă. Din bucătărie, unde era lumina aprinsă, vine miros de tutun bun.

“Marllboro”, își zise fata, cuprinsă de emoții. Își scoase mănușile, haina și intră să le lase în camera ei. Încăperea era luminată discret, intim, de focul lemnului de brad din cămin, care împrăștia parfumul amețitor. Pe un scaun, când își așază hainele, descoperi pălăria cu boruri largi. Instinctiv își întoarse capul spre noptieră unde o așteptau vesele crizantemele albe. Dincolo de ele, în oglinda venețiană, vede prin lumini și umbre chipul drag. Înalt, maiestuos, încadrat în spațiul ușii. Se-ntoarce încet, deloc speriată. Cum să se fi speriat când îl aștepta din clipă-n clipă?! Emoțiile i-au cuprins tot corpul. Pelasgul face un pas și-nchide ușa în spatele lui, mai face doi și cele două zâmbete sunt unul. Era nevoie de cuvinte? Acum, când sufletele s-au contopit? Acum, când gândurile zboară pe aceeași undă? Simțămintele s-au împletit într-o fuziune perfectă. Convergența dorinței s-a manifestat ca un cântec. Amalia a simțit brațele vânjoase care-au purtat-o prin sala de dans, acum o cuprindeau cald, blând. I-a ascultat ritmul inimii, care bătea mai nebunește decât a ei, când a strâns-o lângă el. Buzele îi ating părul, părul ei moale și negru ca abanosul. Aceleași buze calde, moi, dulci îi ating obrazul, urechile, gâtul, buzele... buzele lui se contopesc cu ale ei... da... sunt dulci. “Oprește-te, clipă!”

Și mâinile, marile și protectoarele mâini au tras fermoarul de pe spatele rochiei. Acum e coborâtă până sub bust, brațele ei sunt goale... iar mâinile lui sunt pline de micuții ei săni. Concomitent, pelasgul dezbracă cele două trupuri pe un fond asigurat de continue sărutări... Prin fuiorul de lumini și umbre al misteriosului foc, Amalia este purtată de brațele puternice pe patul cu așternut moale pe care nu-l zărise gata pregătit când a intrat în cameră. Gata pregătit pentru dragoste... Iată oaza. Iată oaza cu crizanteme albe... Nici

un cuvânt. Câte-un suspin din când în când, a fost tot ce s-ar putea numi o tentativă de dialog. Își amintește cum a acoperit-o toată cu puternicu-i trup, cum un braț a fost strecurat sub ea, celălalt îi modela sânii, sânii mici și tari, cum modelezi plastelina proaspătă, nefolosită. Sărutările îi dădeau câte-o pauză de respiro continuându-se pe sânul liber care urma și el să fie supus modelării de meșterele buze. Amalia gemea, răspundea gemetelor de plăcere ale bărbatului pe care și l-a dorit de-atâta timp. Se agață de trupul lui ca o ventuză. Instinctiv desface picioarele. În fața ascunsei feminități se oprește o magnifică, o splendidă bărbăție, care fără grabă își începe explorarea. Fiecare milimetru parcurs e o incomensurabilă plăcere. Nu pare a fi curioasă, aplică mai degrabă tactica melcului: doi pași înainte, unul înapoi, sporind plăcerea, sporind dorința.

Tot cu dorință răspunde și feminina, întocmai înrăitelor precupețe care-ți întind marfa la piață și-o mai trag o dată, de două ori, tergiversând la preț. Da, asta era ritmul, se pare că se potrivesc la pas, chiar dacă obosește din când în când, brațul, puternicul braț de sub ea, o ajută să nu-și abandoneze odiseea pe drumul dragostei...

Au urmat două săptămâni de vis. În fiecare seară Valer venea și-și petrecea timpul cu Amalia. În fiecare dimineață își începeau ziua servindu-și unul altuia cafeaua. Două săptămâni de dragoste, de mare dragoste. E un făcut ca dragostea, din dragoste pură, să excludă cacialmaua aia de sentimente împletite cu rațiune, sau interesul, și care să se vadă pe fața îndrăgostiților de la o poștă. Mai ales atunci când trăiești starea de fapt și mai puțin de drept. Se citește pe față lumina de îndrăgostit, dar tot atât de bine apare din când în când și semnul fricii, al abținerii, al reținerii, al durerii. Ce poate fi mai dureros în dragoste decât să iubești cu toată puterea și din anumite motive să primești doar pe jumătate?! Cam așa se traducea expresia aproape permanentă de pe "figura bizantină", cum i-a zis Valer Amaliei. Tante Kiva de cum a zărit-o și-a spus: "Inevitabilul s-a produs". Au urmat pregătirile pentru buchetul de sărbători care veneau.

În seara zilei de Crăciun, în casă, tumultului de lumini li se alăturară strălucirile tradiționalului pom. Tante Kiva a reînviat în acest an ritualul stins odată cu cei dragi sufletului ei; bătrâna a hotărât ca toată dragostea ei să și-o reverse fără rezerve, exact așa cum simte, asupra acestei ființe care i-a readus dorința de viață. Așa că seara la orele 20 era cald ca-n miezul verii,

tante Kiva făcuse focul în toate camerele. În aer plutea mireasma lemnului de brad ars, amestecată cu aroma cafelei. Amalia constată fără surprindere că pe masa de lângă pomul ce-l instalase în castelanul hol, bătrâna așază trei tacâmuri, trei pahare... Abia atunci reținerea, abținerea sucombă în favoarea unui zâmbet, zâmbet de siguranță. Se retrage cu pași de felină în camera ei, unde cu o repeziciune fantastică își pune pe frumosu-i trup o rochie de catifea roșie, descheiată până sub bust, de unde pornește un creț mai bogat decât crinolinele. Crețul acoperea inclusiv genunchii, iar bustul era împodobit cu nasturi îmbrăcați, cu un guler răsfrânt și o mânecă elegantă până la cot.

Fără bijuterii, își pune în corsaj un cordon lat din catifea neagră. Ciorap negru, pantof din catifea roșie, cam asta era toaleta tinerei îndrăgostite.

Tante Kiva n-o băgă în seamă. Așezase între timp tortul, iar la bucătărie erau puse toate în cea mai mare rânduială, astfel încât să nu lipsească nimic la timpul potrivit. Dispare cinci minute, după care iese din camera ei cu veșnica-i rochie neagră, dar mereu alta și pășește croită spre casetofon, de unde se revarsă ca un torent fantastica arie "Una furtiva lagrima" din "L'elisir d'amore" cu Placido Domingo. Să fi regizat bătrâna totul? Rămâne mister. Adevărul este că pe acest fundal muzical intră ca un actor Valer, cu două buchete de flori. Un buchet de garoafe pentru tante Kiva, iar unul de crizanteme pentru Amalia.

- Mda, roști bătrâna. Sunt sigură, Valer, că d-ta niciodată n-o să confunzi crizantemele cu alte flori.

- Toate își au rostul lor, tante Kiva, răspunse deloc timid, ca unul de-al casei, ca unul așteptat și, de ce nu, dorit, maiestuosul pelasg cu ochii verzi.

Și pentru că el nu s-a jenat s-o sărute cu toată dragostea, Amalia a roșit toată. Bătrâna remarcă starea fetei și zise aluziv:

- Ce obrăjiori asorté cu rochița ai în seara asta, Ami! Ți le-ai ales anume, nu-i așa? Doamne, că nu mai poți ține un secret în casa asta! mai zise făcând cu ochiul lui Valer și plecând surâzând să găsească un loc propice veselelor și nobilelor garoafe.

Seara a curs lin ca Râul Alb când curge liniștit spre bătrâna Cernă întâlnind-o la gara cu căldărușe în zilele de vară însorite și încărcate de ozonul bogatelor păduri, bijuterii inimitabile ale legendarilor munți. Muzică și parfumuri ale bogatei mese de pe care n-a lipsit tortul și vinul bun. Într-un

târziu, tante Kiva a pozat perfect o oboseală în culorile specifice bătrâneții, retrăgându-se la timpul potrivit pentru a-i lăsa pe cei doi tineri în cel mai reprezentativ tablou de dragoste. Valer o purta pe brațe într-un blues care impunea perechii formarea unui întreg perfect, un blues longeviv, un blues în care au avut timp cei doi să se convingă că de fapt locul lor e în pat...

Cu două zile înainte de Revelion, în casa cu crizanteme sosește sora Amaliei, o brunetă puțin mai înaltă, dar la fel de frumoasă, împreună cu soțul ei, la fel de brunet și la fel de frumos. Tatiana, sora Amaliei, este mai mică, dar în mod tacit pe ea familia a desemnat-o stâlpul de nădejde al zilelor de mâine. Pe Amalia lăsând-o să plutească pe mai departe pe aripile visului, vis din care se pare că nu se va trezi niciodată. Vigilența Tatianei a trezit ce era normal, vigilența familiei, așa că i-au insuflat dragostea pentru ce se cheamă pământ natal, gospodărie, avere, de ce nu? Când a ieșit în evidență interesul fetei pentru latura materială a tuturor lucrurilor, obiectivul la orice pas, dar mai ales lupta ei pentru dreptate, familia n-a precupețit nici un efort spre a îndrepta-o și sprijini-o să îmbrățișeze cariera de avocat. Și cum vechii egipteni în panteonul lor au avut-o pe zeița Tanit, adorata de mai târziu a cartaginezilor, zeiță a dreptății și a răzbunării care-i pedepsea pe toți muritorii ce se credeau mai puternici decât zeii, fiindcă aveau bani, Amalia, visătoarea Amalia, a botezat-o pe sora mai mică Tanit.

Tanit venea acasă după fiecare zi de joacă (o zi de dimineață până-n seară,- că pentru ea nu exista masa de prânz), ba cu genunchii rupți, ba coatele, ba rochița ferferiță. Era o adevărată amazoană. După ce a terminat liceul a intrat la facultatea de drept din Iași. În prima vacanță, când se pregătea să vină acasă, pe peronul gării din Iași se-ntâlnește cu Viorel Buzdun, urmașul uneia dintre cele mai vechi familii de la ea din oraș. Îl știa din vedere.

Viorel Buzdun este omul cu o viziune largă, cu optică sănătoasă în ce privește bunul mers al vieții într-o țară care se respectă. A terminat o facultate tehnică la Iași, unde a și rămas după ce și-a luat diploma de inginer. E iscusit, e respectat.

Familia l-ar fi vrut acasă, în orașelul de pe marginea Dunării, sau pe undeva mai aproape, chiar i-au găsit un post bun în orașul în care a-nvățat la liceul "Ioniță Asan", unul din cele mai bune licee din ținut, dar...

Întâmplarea face că aproape convinsul celibatar se-ndrăgostește nebunește de zurlia Tanit. Familiile au fost de-a dreptul bulversate, motivul nefiind altul decât vârsta - băiatul fiind mai mare cu zece ani decât fata. Dar Vio, cum îi ziceau ai lui, e un prototip al consecvenței, cei care-i deveniseră adversari au lăsat repede garda jos. Cam așa s-a-ntâmplat și-n casa zănatecei Tanit. Fata, care era băiatul tăticului, a fugit în brațele acestuia și a-nceput să plângă cu lacrimi de crocodil că ea nu iubește pe altcineva decât pe Vio Buzdun și le jură că după facultate vor reveni în orașul cu faleză și mulți tei.

În toamna aceluiași an, în orașul cu tei și trandafiri, a fost o nuntă ca-n povești. S-a plâns mult, s-a plâns de bucurie; au plâns inclusiv sălciile de pe malul Dunării bătrâne, care valsau după valurile acesteia în ritmul impus de armonicile locale.

Jurământul a rămas jurământ. După ce fata a terminat facultatea, s-antors cu soțul ei la aceeași unitate, ea jurist și el inginer. S-au întors în sânul familiilor lor, familii vechi cu rădăcini jumătate în pământul românesc, jumătate în pământul bulgăresc.

Familii ca mai toate familiile locului, cu unchi, mătuși și veri care-și strigă urările și gândurile bune peste valurile bătrânului Danubius, binețe ce au aceeași intensitate la Corabia, Orlea, Dăbuleni ca la Culenț, Baical, Oreahovo...

Locuri străbătute de gingașul Crai de Rouă care trecea Dunărea în Dacia pe la Sucidava și pornea spre întunecimile misterioase ale bătrânilor Carpați. Legenda spune că gingașul Crai de Rouă nu s-a grăbit într-o noapte spre Dunăre, prinzându-l zorii pe drum. Cum a apărut soarele, Craiul s-a topit. Aborigenii care au păstrat legenda de la înaintași spun că minunea s-ar fi întâmplat când împăratul roman Aurelian și-ar fi retras legiunile. Tot ei zic că vestitul Crai de Rouă ar fi fost de fapt împăratul Aurelian.

Tânăra familie Buzdun era o adevărată comoară pentru Amalia și cu nimic mai prejos pentru tante Kiva, care n-a mai avut casa plină de atâta amar de ani. Bătrâna, ca un căpitan, din prima seară a sosirii soților Buzdun, după ce a apărut și Valer, a trasat sarcini, a dat povețe și-au început pregătirile pentru cumpăna dintre ani. Tanit, o gospodină de prima mână, a ajutat-o pe maestra-n prăjituri tante Kiva. Bucătarul Valer Paraschiv le-a pregătit cele mai de soi delicatose din bucătăria moldovenească propice noii sărbători. Vio și-a rezervat plăcerea de a pregăti băuturile, diverse lichioruri,

inventând rețete speciale de cocteiluri pentru a-și încânta prietenii. A avut însă grijă să ascundă bine, până în momentul de el ales de-a scoate pe masă, zaibărul oltenesc, motivul celor mai multe incidente, care de care mai hazlii, ale mult regretatului și nemuritorului Nea Mărin. Doamne, ce săracă e cumpăna dintre ani fără Amza Pelea, cel care a înnobilat prazul, zaibărul și cuprinzătoarea paporniță, ce-ascundea în ea spiritualele oltenisme fără de care cuplul Nea Mărin-Veta n-ar fi devenit celebru.

Dar toate trec... Și iată ultima zi din an. Astăzi toată lumea mai mult s-a odihnit pentru o noapte albă. Toată ziua a nins. Orașelul este acoperit de mantaua albă a iernii.

Cerul cerne-ntruna fulgi mari care se-așază liniștiți îmbrăcând tot, casă, stradă, om, pom. Trecând prin hol, Amaliei îi vine o idee zărind veselul pom îmbrăcat cu toate frumusețile încântătoare pentru ochi. Hotărârea a fost luată. După ce masa a fost frumos și sugestiv aranjată cu toate bunățile, după ce în aer s-a făcut simțit mirosul specific ospitalierei case: miros de lemn de brad și aromă de cafea, Amalia se retrage să-și pregătească toaleta. Vio o ajută pe tante Kiva să aranjeze sursa muzicală, “o chestie indispensabilă ideii de viață pleneră”, cum crede tante Kiva și vede ea că trebuie să trăiască un om cu adevărat: “ducându-și crucea, trecând demn peste marile sau micile greutateți sau răutăți, dar și savurând de-a binelea scurtele și foarte scurtele momente fericite”.

Tanit se strecoară în cameră la Ami. Sora mai mare îi zâmbește timid. Zeița răzbunării însă n-o iartă și-o întreabă cu specifică nonșalanță feminină:

- Îl iubești?

Amalia rămâne perplex. Zâmbetul cald, dragăstos al surorii mai mici însă o mobilizează:

- Știi?

- Ț, ț!! Sunt cam proastă, spuse pe același ton afurisita sudistă.

- Ce dracului, Tanit? Întotdeauna ți-a plăcut să intri în sufletul meu cu bocanci de soldat, explodă Amalia supărată.

Tanit se ridică, iese și revine, cu picioarele goale până lângă soră-sa, la pieptul căreia se cuibărește și-o întreabă cât poate de dulce, dar șoptit:

- Îl iubești?

Surorile se-mbrățișează și izbucnesc în râs. Un râs nebun, copilăresc, ca acasă. Un râs de oameni zurlii, așa cum îi e felul zeiței poznașe de pe malul

stâng al Dunării și care a adus cu ea voioșia din orașul cu tei, în casa cu crizanteme din orașelul dintre munți, posesori de vechi și noi legende.

Într-un târziu, Amalia îi spuse:

- Aici e pericolul, că-l iubesc!

- Nu e nici un pericol, răspunse categoric Tanit. Atâta timp cât te iubește și el, nu trebuie să te temi de nimic și de nimeni, doar de bunul Dumnezeu! Crezi că faci rău?

- Nu știu. E-nsurat!

- Familia lui, grija lui! Sufletele voastre, grija voastră.

- Nu ți se pare că ce fac eu e imoral? întrebă Amalia crispându-se.

- Scumpo, zise Tanit, tu îți cunoști mai bine sufletul. Cât despre imoralitate, află că-n mine nu găsești avocatul în slujba moralei, ci mai degrabă un adept al amoraliei, atât cât dimensiunile conjuncturii nu depășesc bunul simț și nu sădesc suferință în jurul lor. Amalia îi povesti cu lux de amănunte starea de lucruri, mai puțin cea de fapte, stare pentru care nici un adjectiv din bogata și expresiva limbă română n-ar fi reușit s-o redea mai bine decât privirile celor doi când se-ntâlnesc pe aceeași lungime de undă. În final, Tanit nu se putu abține și observă, la fel de amorală ca întotdeauna:

- Sorela, așa o alinta ea pe sora mai mare, știi ceva? Un lucru e clar, omul ăsta te iubește cu toată ființa lui. Sunt de acord că în dragoste nu e nevoie de cuvinte, dar în societate nu-l lăsa să vorbească pentru amândoi, să lupte pentru a sugera că de fapt nu e nimic murdar în idila voastră.

- Ce să fac? întrebă Amalia aproape plângând.

- Ce să fac? o maimuțări Tanit. În nici un caz să te micșorezi, să te reduci la tăcere și să te claustrezi în cochilia-ți abstractă. N-arăți nici măcar ca un arici în defensivă, mai degrabă ca unul demn de dispreț.

- Oh! da... zise Amalia.

- Da, da, întări Tanit. Eu, care iubesc și tânjesc după linia-ntâia din front, așa ți-aș mai trage un șut în popou...

- Ai rămas la fel de zurlie! concluzionă Ami.

- Zurlie, nezurlie, chestia e că am o soră tare fleată. Rupe odată bariera asta de rețineri și abțineri, și arată-i omului că gândești și respirăți în același ritm.

- Simte el, vezi de treabă.

- Atunci rămâi în camera ta și lasă-ne singuri!

- De ce? întrebă Amalia.

- Ca să-l vedem în toată splendoarea pe toate fețele pe caraghios.

- Hai, Tanit!... N-apucă să-și exprime gândul, fiindcă Tanit o cuprinse în brațe și-i declamă:

- Te iubesc, fa fleău. Și vreau să te conving să dai glas sufletului. Dacă el și-a găsit în tine jumătatea cea mult așteptată, te iubește și dincolo de moarte.

- Te-ai gândit că poate nici nu vreau să mă cunoască pe deplin? întrebă Amalia.

- De ce?!

- Pentru că mă tem să nu rămân prea mult în umbra lui.

- După cum simt eu, spuse Tanit, cât de curând te va scoate la lumină!

- Adică? Vrei să spui că va face publică relația noastră?!

- Sorela, relația voastră este o dragoste dintre doi oameni cu o oarecare experiență de viață, cu un trecut de o încărcătură nu tocmai veselă... este prima mare dragoste și pentru unul și pentru altul. Mai devreme sau mai târziu, dacă tu ești ce i-a lipsit acestui om, va divorța.

- Doamne, îți dai seama ce scandal! Și cum să ne arătăm noi lumii?

- Dar nevastă-sa, cum s-a arătat lumii? întrerupse dura Tanit. Care dintre voi două este de condamnat de lumea asta de care-ți pasă ție atâta? Ea care i-a-nnegrit viața cu mârșavul contract de căsătorie sau tu, care i-ai luminat sufletul, cel mai mare bun al omului, cu o dragoste sinceră, necondiționată.

- De când ai devenit tu idealistă, Tanit? Tu care ocoleai subiectivității?

- De când l-am cunoscut pe Vio. El mă inspiră în toate faptele mele bune și frumoase.

- Te cred, răspunse Ami, dacă mi-ai fi spus viceversa, m-aș fi îndoit. Și surorile izbucniră în alte hohote de râs.

- Așa că, mai zise Tanit, las-o baltă, Sorela. Schimbă-ți optica! Răspunde-i cu aceeași monedă și lasă lumea. Nu trebuie după spectacol să rămâneți neapărat aici, puteți pleca oriunde în țara asta. La Timișoara, Cluj, Iași, Constanța, Caracal, peste tot se cheamă România, oriunde sunteți acasă.

- Mă tem că ai dreptate, mai zise Ami încet, dar liniștită.

Valer a venit mai târziu, cu puțin înainte de miezul nopții. Le-a dat voie țiganilor Rada (pe mai toți țiganii din oraș îi cheamă Rada) să-și prezinte în

premieră, în fața celor mai mulți spectatori din casa cu crizanteme, buchetul de cântece și obiceiuri specifice locului și sărbătorii. Când a venit pelasgul bucătar, toți erau pregătiți și-l așteptau cu nerăbdare.

De la numitorul comun nu făcea excepție de astă dată nici Amalia. S-a îmbrăcat tot în catifea, de data asta verde ca acele de brad și ca ochii pelasgului ei drag. Rochia era fără mâneci și fără spate, susținută de o singură breteluță care-i înconjura gîngășu-i și albul gât. Părul strâns în vârful capului, prins cu agrafe verzi. De sub rochița lungă până la glezne îi ieșea piciorul dintr-un pantof negru. Valer a rămas înmărmurit în fața frumuseții bizantine care venea cu brațele deschise spre el. “Acum, își zise el, abia acum s-a eliberat de complexe.”

Noaptea a fost excepțională. La miezul nopții, mai căta și covorul din hol ar fi fost spălat în șampanie.

Surpriza începutului de an a fost tante Kiva, care-a dansat cu amândoi bărbații și își expuse pe tava minunilor o calitate de care nu credea că va mai face uz vreodată. A cântat. După atâta amar de ani, tante Kiva a cântat aria ei preferată: “Aria țigăncii” din “Carmen”.

Soții Buzdun au plecat după Sf. Ioan cu promisiunea că se vor întoarce în primăvară pentru a cutreiera locurile astea pline de legende. Valer devenise indispensabil femeilor, rar lipsea la cină. Cât a ținut iarna, cu mici excepții, bărbatul venea seara și pleca spre dimineață. El făcuse alegerea. Acum conștientiza c-a făcut o alegere bună. A depășit clipa în care vârsta, ca impediment, îl ancora în momente de disjunctivitate.

După analize și sinteze, Valer ajungea la aceeași concluzie; nici un moment de reflecție n-avea o concluzie diferită celei momentului precedent. Da... așa va face, divorțează. Ei și? Va pierde postul de director în cel mai rău caz, dar va câștiga dreptul la dragoste neîngrădită. Oare ea va fi de acord cu planurile lui? Dar cealaltă va fi de acord cu divorțul? Astea erau grijile din dragoste care-l măcinau pe Valer. Hotărârea în suflet era luată, numai că Ami trebuie pregătită. “Un lucru e sigur, chiar dacă ea nu e de acord să rămână lângă mine, o voi păstra cât vrea, eu însă mai devreme sau mai târziu tot voi divorța”, cam așa gândea Valer pe la sfârșitul iernii.

1 Martie la munte înseamnă mai mult iarnă decât primăvară. În cadrul ăsta cu fulgi de nea și toporași este anunțată Amalia că va avea o echipă de profesori asistență la oră. Era un schimb de experiență. Și ea a fost la câteva

licee și a rămas plăcut impresionată de felul în care au decurs lucrurile. “Bine că sunt programată acum până încep muncile, nu-mi vin copiii obosiți”, gândi Amalia care-și împovăra sufletul cu greutățile elevilor ei. Suferea odată cu ei pentru fiecare problemă școlară sau extrașcolară. Într-o după amiază hotărî să-și adune materialul necesar vizitei. Consultă programa și-și fixă temele ce vor fi abordate. Alegându-și lucrările ajutătoare, își aruncă ochii pe un subtitlu: “Unuitatea națională”. Și-aduce aminte de o excursie-n Moldova, la Piatra Neamț, în creierii Ceahlăului, acasă la Creangă și Sadoveanu. Frumusețile acelor locuri, frumusețea acelor oameni, frumusețe lăuntrică exprimată prin ospitalitate și prin binețele ce veneau în goană după autocare, când treceau prin localitățile ale căror temelii au fost bătute de geto-daci și consolidate de Ștefan cel Mare... Dulcea și minunata Moldovă, secată și disecată de flămânzii vremilor... Periplul Amaliei nu se oprește în Ceahlău, ci drumul lui Dragoș ea-l străbate înapoi spre Bucovina, Ardeal și coboară în cetate la Alba Iulia. Amalia își amintește cu ce emoții a urcat în cetate pe același drum pe care în 1600 a urcat Mihai Viteazu pentru a înlăptui marea unire a românilor. În cetatea cu castani și-a încărcat sufletul cu istoria de ieri a fraților din Ardeal. Însângeratul nostru Ardeal. De-aici revine în munții Arjana, la poalele cărora se află orașelul în care-o așteaptă munca ei de profesor. Poate-ar mai fi rătăcit, dar a auzit telefonul în hol și s-a grăbit să răspundă.

- Alo, Ami, îi zise vocea de la capătul firului, care nu era alta decât tante Kiva. Fii atentă! Eu nu vin în seara asta, rămân la prietena mea fiindcă-i bolnavă, și-i singură.

- Bine, tante Kiva, zise fata liniștită.

- Te descurci tu, ne vedem mâine, draga mea, te sărut.

- Noapte bună.

Clic și-atât. Intră în bucătărie, unde focul mai ardea mocnit, își pune o cană de lapte pe care o bea în timp ce spală vasele și face puțină ordine. Bătrâna a plecat grăbită după ce-a fost chemată telefonic, n-a avut timp să facă mare lucru. Așa e ea, când știe că poate fi utilă cuiva care este necăjit, lasă totul și pleacă.

Amalia termină repede ordinea în bucătărie și intră în baie. A hotărât să facă un duș, după care va intra în patul ei alb și moale, din camera curată, caldă și parfumată. Sub jetul de apă, corpul ei delicat se-nfioară. Închide

ochii și lasă perdeaua de apă să-i mângâie sânii, fața, coapsele, e-nvăluită de acea forță a senzațiilor care-i cotrobăie trupul și-aprinde dorinți în inimă. “Ce bine-ar fi dac-ar veni Valer”, își zise ea cu voce joasă. Și nu se grăbește să iasă din dulcea vrajă creată de stropii mici și calzi, asemănători cu mici săruturi care trezesc toate simțurile dintr-un trup dornic de dragoste.

Într-un târziu, iese leneșă, roșie ca un rac de sub duș, se-ntinde după un prosop și-ncepe să-și tamponeze proeminențele. O amuză faptul că n-o face așa la voia-ntâmplării, ci numai în fața oglinzii. Începe cu tamponarea pomeților, continuă pe umeri, coboară alene pe sânii mici și obraznici care se-nfioară sub asperitățile prosopului... trece leneș peste abdomen precum “toamna pe deasupra viilor”, poposind pe coapse. Își mângâie feminitatea și instinctiv o mână urcă pe unul din sânii pe care-l antrenează într-un ușor exercițiu excitant. Își simte feminitatea palpitând și trupul inundat de dorinți. Ca hipnotizată își aruncă un prosop peste goliciunea-i flămândă și iese din baie îndreptându-se spre camera ei.

Și surpriză... în patul pregătit de culcare, aștepta pelasgul ei drag care, cooptându-i gândurile, i-a recepționat dorințele și s-a grăbit să i le împlinească. Dornicul trup al tinerei fete iese din imensul prosop, și-ncet ca un cântec de dor se strecoară printre fascicolele de lumini trimise drăgăstos de focul din cămin. S-apropie, confundându-se la fiecare pas cu umbrele camerei, de patul dragostei. Valer se ridică în șezut, inspirat, o așteptase gol, nimic mai potrivit. Amalia suspină spasmodic, continuându-și extazul început sub duș, s-așează parcă involuntar pe patul moale agățându-se de gâtul bărbatului drag. Gura ei însetată este acoperită de gura lui, urmează un dulce joc al buzelor. Amalia își oferă limba ca material de studiu nu pentru mult timp, pentru că Valer i-o oferă și el ca fata să-i simtă gustul. Mâna lui dreaptă îi cuprinse mijlocul, iar cea stângă era între coapse. Ea îi cuprinde umerii lați și-și coboară încet, foarte încet mâinile pe pielea caldă de pe spate. Bărbatul își lasă capul în jos cuibărindu-și gura între sânii tari și răzvrățiți de fiorii care trec din cap până-n picioare și invers prin trupul stăpânei ca pe bulevard. Moile și caldele buze prind ba un sân, ba altul cu măsură egală să nu cumva să iasă bucluc. Se pare că unul e mai bleg, sau trece în defensivă în favoarea frățiorului geamăn, îndatorându-l pentru data viitoare. Așa se face că unul dintre buclucași încarcă gura pelasgului. Amalia, amețită de dulceața acestei clipe, și-a afundat capul în părul țepos și

parfumat care-i gădilă gâtul, urechile, mâinile, urcă pe trupul vânjos al bărbatului, sprijinindu-se pe umerii plini, mâinile lui puternice o ridică exact deasupra lui.

Fata instinctiv îndepărtează picioarele și bărbăția, draga și impresionanta bărbăție umple feminitatea dintre coapsele fragile. Micuța, gingașa femeie dansează deasupra bărbatului care o ține cu grijă în mâinile sale. Dansează descriind piruete după o muzică dulce și nu prea complicată ca încărcătură textuală. Potențialul lexical fiind constituit dintr-un număr restrâns de silabe: ah, oh, ioi, ou, care se cântă în duet și având fiecare semnificația ei. Dar nici bărbatul nu are repaos în mișcări, puternicul trup răspunde chemărilor feminine, facilitând piruetele prin crearea unui front de lucru ce descrie la rândul lui arcuri de semicerc fie de la stânga la dreapta, fie de jos în sus și invers, astfel încât feminitatea se bucură de-o explorare plenară. La un moment dat bărbatul o-ntreabă:

- Ai obosit?
- Puțin, îi răspunde fata care simțea că nu se mai satură de dragoste.
- Schimbăm? întreabă încetișor și dulce bărbatul drag.
- Mhîmhi! răspunde cu ochii închiși Amalia.

Valer o ridică încet, cu grijă, bruschetea s-ar putea să reducă din plăcere.

- Ah, nu... scâncește Amalia când pentru o clipă bărbăția are o micuță pauză. Bărbatul o așează pe pat cu fața-n sus și-o acoperă cu puternicu-i trup, dar cu mare atenție să nu cumva s-o sugrume. Brațul stâng îi rămâne sub firavul trup al dragei sale, un sărut, două, buclucașul liber în prima repriză își anunță disponibilitatea ca în secunda următoare să se-nfoaie întocmai unui curcan, printre buzele calde și dinții perlați ai agresorului stăpânei. Fata geme de-atâta plăcere, bărbatul îi răspunde împărtășindu-i simțămintele. Puternicu-i braț drept ajunge, ca prin farmec, sub popou, perechea de picioare splendidă se desface formând o tentantă simetrie în jurul locomotorului masculin și ce e mai masculin simte sursa parfumului exotic pe undeva pe-aproape. Se trezește și începe a băjbâi mai întâi marginile zonei de foc, după care încet, încet se pierde-n nebuloasă precum atâția alți dispăruți în Triunghiul Bermudelor. Valer și Amalia trăiesc din plin extazul, gura lui nu se mai satură de parfumul trupului ei, iar mâinile ei sunt tot pline,

pline de părul lui, de fața lui, de trupul lui. A durat destul jocul dragostei, destul ca să simtă acea plinătate sufletească și unul și altul.

La ultima săptămână plină din martie, sosește brigada profesorilor. Cu vreo câteva zile mai devreme, Valer i-a adus într-o seară o carte:

- Poftim, Ami, sunt convins că-ți va face mare plăcere.

- Doamne, Nicolae Baci!... zise fata plină de uimire.

- "Agonia României 1944-1948", este cartea care-ți lipsea din bibliografia ce ți-ai stabilit-o. Îți va fi de mare folos, zise Valer, după care o sărută dulce pe cea care i-a aprins în trup și suflet dorința de viață și voința de a gusta din fiecare mâine.

- Mulțumesc, dragule, îi spuse fata cuibărindu-se în brațele bărbatului și răspunzând celui mai dulce sărut din lume.

Cartea a ajutat-o mult pe Amalia să lămurească niște "de ce-uri", unele rostite mai tare, altele mai încet, totul depinzând de conjuncturi. Săptămâna amintită a fost un tumult de polemici.

Expunerea temei a fost făcută cald, coerent, complet, auditoriul ascultând cu sufletul la gură, conștient că-n fiecare frază apare ceva nou, de mare importanță. Amaliei nu-i plăcea să intre direct în subiect. Întotdeauna arunca drept momeală un preludiu prin care sugera că nu-ți vei pierde timpul ascultând-o, fapt care stârnea curiozitatea. Și-acum a fost la fel.

- Pentru a înțelege, zise fata, de ce pentru o mare majoritate evenimentul de la 23 august 1944 n-a fost privit ca un mare succes, ci ca o mare tragedie, trebuie să trecem în revistă evenimentele care-au picat peste Europa precum mutările stângace pe o tablă de șah. Fițiul celui de-al doilea război mondial a fost aprins de Hitler în Polonia la 1 septembrie 1939. Marea Britanie și Franța declară război Germaniei. La 17 septembrie 1939 Stalin atacă și el Polonia, care capitulează după zece zile. Ca urmare, Polonia este împărțită între Stalin și Hitler, care la 26 iunie 1940, printr-un act de brigandaj, trec Basarabia și Bucovina de nord sub papuc sovietic. La 30 august 1940 "Arbitrajul de la Viena" făcut de Hitler și Mussolini cedează Transilvania de nord Ungariei, la sud Bulgaria și jumătate din Dobrogea intră în sclavie la sovietici.

La 6 aprilie 1941 Hitler bombardează Belgradul. Germania, Italia, Bulgaria iau câte o halcă. Ungaria ia Banatul sârbesc, dar administrația

rămâne în mâna Wehrmacht-ului, fiindcă Antonescu a amenințat: "...dacă trupe ungurești vor pătrunde în Banatul sârbesc, la rândul meu voi pătrunde cu trupele mele pentru a le combate." În 9-10 mai 1940, armatele germane atacă Olanda și Belgia care capitulează repede. La 21 iunie 1941, Hitler atacă Rusia, România i se alătură pentru a elibera Basarabia și Bucovina de nord.

La 7 decembrie 1941, japonezii, exasperați de blocada economică atacă Pearl Harbor. La 11 decembrie 1941, Hitler și Italia declară război Statelor Unite. Marea Britanie declară război României în urma refuzului guvernului Antonescu de a retrage trupele înapoi peste Nistru. În același decembrie 1941, sub presiune germană, România declară război Statelor Unite.

Pe-acest fundal asigurat de amalgamul declarațiilor de război, în prima linie se evidențiază Hitler, Stalin, Mussolini, care mutilează fără menajamente. Acțiunea lor este aprobată în mod tacit de așa zisa asistență Churchill-Roosevelt, cuplu care oficial arbitra ca jocul să fie cinstit...

O pauză de respiro, după care continuă:

- Dar să ne întoarcem la 6 septembrie 1940, când, sub presiune, Carol al II-lea este silit să abdice și trimis în exil.

Este numit prim ministru și conducător al statului cu depline puteri Ion Antonescu. Voievodul de Alba Iulia, Mihai, devine rege al României. Începând cu 1943, Mareșalul Ion Antonescu luptă pentru ieșirea din Axă și din război a României. Opoziția era: Iuliu Maniu - președintele PNȚ și Dinu Brătianu - președintele PNL. Opoziția lucra mână-n mână cu mareșalul. Capitulara României necondiționat este rezultatul unui joc dublu de sabotaj cu concursul principelui Barbu Știrbei. Principele avea patru fete: una era căsătorită cu ofițerul englez Boxshall, șeful Inteligens Service-ului (MI6) pentru România (nu s-a găsit nici o acțiune de sabotaj contra României în favoarea țării sale); alt ginere - Alexandru Cretzeanu, ambasadorul Mareșalului Antonescu la Ankara, lucrează atât pentru Mareșal, cât și pentru Maniu (întreaga sa politică urmărește un armistițiu semnat cu anglo-americanii și o capitulare în brațele lor dacă ei debarcau la Constanța), "Altfel, zicea el, românii se vor bate până la unul și până la ultimul glonț și nu se vor preda rușilor."; al treilea ginere, Grigore Niculescu Buzești, șeful cifrului de externe, duce o politică machiavelică, pe cont și în scop personal. Mareșalul are ca ministru reprezentativ la Stockholm pe Fred Nanu.

Subsecretarul lui era George Duca (fiul lui Ion Duca, marele om care împreună cu Ion Brătianu au pus bazele României Mari). Ros de ambiții și bolnav de putere, în numele prietenului său Buzești de la Externe, îi contactează pe ruși la Stockholm pentru negocieri, fără știrea lui Nanu, a Mareșalului sau a opoziției.

Așa a început dubla sabotare: prin Duca la Stockholm și prin Barbu Stirbey la Cairo...

În ciuda numeroasei prezențe, în clasă domnește o liniște desăvârșită. Amalia, pe același ton, își continuă expunerea:

- Prințul Stirbey, deși trimis de Antonescu cu pașaport pe numele de Bond, încearcă să dea de înțeles celor trei mari puteri că se putea negocia cu oricine în privința României; sau cu Mareșalul, sau cu opoziția; că de fapt România e ca și pierdută, iar capitularea e singura soluție. Cu toate acestea, marile puteri nici măcar o clipă nu s-au îndoit de martirul Antonescu care tânjea după România Mare și care urmărea capitularea în condiții avantajoase. Sensul peiorativ al expunerii lui Stirbey la Cairo, insistența lui Duca la Stockholm pe la ușile rușilor, au făcut ca adversarii să suspecteze o fisură între Mareșal și opoziție.

Forțele negative au fost mai dure, și-atunci complotul a fost urzit. Complot care a dus la tragedia de la 23 august 1944, apărând în istorie sub denumirea de "armistițiu" semnat de Regele Mihai după îndepărtarea lui Iuliu Maniu și Dinu Brătianu de la palat, respectiv arestarea Mareșalului Ion Antonescu.

Tot acest rezultat a fost scontat de sinistrul joc din spatele Cortinei, unde Churchill vinde România pentru influență în Grecia, asigurând drumul Imperiului Britanic prin Mediterana. Politica lui militează pentru împărțirea Europei în sfere de influență engleză și sovietică. Churchill este încurajat de politica lui Roosevelt, care avea în vedere patru mari puteri pe glob: America în Pacific, China în Extremul Orient, Marea Britanie și Rusia în Europa și Africa.

Neîncrederea în ruși, însă, a dus la tergiversare, hrănită și de zvonul debarcării americanilor în Balcani - zvon lansat doar pentru diversiune. Mulți ani după aceea, românii încă așteptau și se îmbărbătau cu speranța că "vin americanii!"... Ultima mutare a muribundului Roosevelt este Yalta 1945, când îi aprobă lui Stalin alegerile libere în zona sa de influență.

Mutarea a însemnat mat pentru însângerata Românie, dar asta e o altă poveste...

...Și cum se apropia 1 aprilie, tăcerea secretarului era de-a dreptul suspectă. Toată lumea a crezut că bontonul de care dă dovadă nu este altceva decât un bluf vis-à-vis de Amalia. Nimeni nu și l-ar fi putut imagina pe Dan Ionescu decât în poziția de beligerant. Motiv pentru care tot omul de bine căuta cât mai discret să se încoloneze în ariergarda colegei. Zilele treceau, starea de tensiune a colectivului atinsese deja cote înalte. Dan Ionescu însă devenea din ce în ce mai bonom, de parcă frivolitățile nu l-au preocupat niciodată. Mulți au zis că e posibil să își fi recunoscut în oglindă toate culpabilitățile; faptul că el, Dan Ionescu, evită orice altercație, ceea ce înainte căuta cu lumânarea, înseamnă că a hotărât să se apropie de colectiv, conform forței centripete. Centrul colectivului nefiind altul decât corifeul, directorul Valer Paraschiv.

Așa se face că Dan Ionescu zăbovește mai mult prin cancelarie, la fiecare mișcare îl consulta pe Valer. Îl interesează parcă mai mult viața elevilor decât a colegilor. Se consumă și se confundă cu elevii în micile nimicuri dificile specifice vieții de școlar.

Într-o pauză s-au trezit cu acest spirit punitiv, acum blând ca un mieluşel, c-a lăsat catalogul în cancelarie și a anunțat că merge cu un elev la cabinetul medical fiindcă are febră.

Walter Müller a rămas perplex în fața ușii închise. Revenindu-și, observă cu voce tare:

- De când dracului abrutizatul ăsta a devenit dădacă?

- Câteodată dorința de altruism se aprinde-n oameni și dacă este urmat instinctul te poți aștepta la transformări radicale... zise Costică Zoran.

Valer n-a rămas pe dinafară, fiind vorba de o transformare-n bine, și spuse:

- Walter, nu crezi că e propice să-i creăm posibilitatea de-a deveni el? Eu cred că n-a fost așa dintotdeauna.

- Nu știu, d-le director, zise Walter, nu știu dacă e bine să-i acordăm prea multă încredere. În ce mă privește, voi avea în continuare rețineri și abțineri.

- Dați-mi voie un moment, spuse Marinela Mardare, dacă nu-i acordăm prea multă încredere, atunci să-i lăsăm șansa de-a ne arăta omenia din el.

- Asta zic eu, spuse Valer.

- Tocmai asta e! Dacă și-ar fi pus o mască anostă, i s-ar fi potrivit mai mult decât bonețica de guvernantă, mai zise Walter luându-și catalogul și îndreptându-se spre ușă.

- “Tov. Müller, să-ți pui ceva pe cap, e tare rece afară, pericolos de rece!”, îi strigă Costică Zoran imitându-l pe secretarul de partid care-n urmă cu două zile îl dădăcea pe Walter într-o recreație. Toți colegii bufnesc în râs.

- Nu-i de râs, cine știe ce coace vulpea asta...

Dar vulpea deloc nu-și arăta colții... timpul trecea, tensiunea a scăzut apropiindu-se de normal. A picat ipoteza blufului, nici o aluzie, nici o aserțiune la lecțiile deschise ale vreunui coleg. Pauzele erau încărcate de afabilități, toți colegii deveniseră deschiși recunoscându-și carențele și cerând ajutor sincer fiecare fără jenă celui de lângă el. Este evident că începutul l-a făcut secretarul de partid. O singură pereche de ochi a rămas totuși vigilentă, Walter Müller. Lui Walter i se părea absurd totul, trăia momente încordate, mai devreme sau mai târziu va fi carambol: “de, lupul își schimbă părul, dar năravul ba”.

Fiecare a-nceput să se-mpace cu ideea umanizării robotului politic. Fiecare a-nceput să speră că atmosfera asta de prietenie, de normalitate dintr-un colectiv cu pretenții va persista. Orice început e într-o primăvară, când tot și toate se trezesc la viață; când tot și toate manifestă dorință de viață.

Acomodarea secretarului cu colegii, dar mai ales a colegilor cu neo-secretarul a avut loc pe acest fundal de deschidere a naturii. Plutea în aer o mulțumire, ba ceva mai mult, poate chiar o stare de extaz.

Printre împăcații conjuncturii ce s-a instalat în liceul de pe malul Râului Alb era și Valer Paraschiv. De la integrarea în colectiv a radicalizatului politician, de la acceptarea măștii neo care, de marea majoritate nu era privită ca o mască, ci ca fața nevăzută a lunii, directorul Valer Paraschiv era parcă mai puțin încordat.

Nici nu putea fi altfel sub razele bonome ale maiestuosului soare primăvăratec; sub care se topește gheața, rictusul de regret sau de griji de pe fiecare față se transformă-n consolare sau speranță. Orice durere agonizează, ca la un moment dat să se instaleze surprinzător vindecarea.

Valer zâmbi unui gând și-și zise: “Câte legende frumoase și de mare importanță se ascund în spatele unei zile de calendar. O zi ca toate celelalte!”. Pe terasa încălzită de Maiestatea Sa Soarele inspirând aerul curat de mai în fața binecuvântatei sale cafele, Valer lasă sufletul și gândul să zboare ad libitum.

Nu poți vorbi de 1 Mai și să nu te duci cu gândul la insula Man din Anglia, unde în această zi se celebrează sărbătoarea vrăjitoarelor în spatele Sf. Walpurgia, care este înmormântată la mănăstirea Eichstaedt din Bavaria, asta pentru a evita conflictele cu biserica creștină.

Dar 1 Mai nu este numai o sărbătoare celtică, romanii și francii, acum 2000 de ani, celebrau sărbătoarea florilor și a cerealelor. Mai târziu, într-un 1 Mai, monarhul Alfred cel Mare a fost primul care a instituit săptămâna de 40 de ore de muncă sau opt ore pe zi. 1 Mai din 1946 își ocupă pedestalul de sărbătoare a Muncii, și asta grație eforturilor Generalului de Gaulle în Franța, lui Stalin în Rusia și Evitei Peron în Argentina...

Și gândul zboară. Zboară gândul odată cu sufletul la draga sa Ami, care-l așteaptă de cealaltă parte a râului, pe o terasă la fel de intimă, cu un panoramic superb spre munții Arjana, abia așteaptă s-ajungă la ea...

Nu credea niciodată că el, Valer, va găsi o jumătate feminină atât de încântătoare. Fata asta a devenit pentru sufletul lui precum ambrozia în panteon. Numai gândul că este acolo și-l așteaptă în fiecare clipă îi creează starea de beatitudine. “Parcă m-am născut din nou, își zise Valer, de când o cunosc pe Ami. Sau parcă am revenit de undeva! E o întoarcere la viață, o paradoxală întoarcere... Cât de anostă era viața mea până acum și cât de agitat sunt astăzi! Trebuie să fac ceva să mă eliberez de povara trecutului. Asta a fost trecutul meu, o povară. Am așteptat cu răbdare și am sperat ca Mimi să se schimbe, așteptarea și răbdarea mea au devenit cronice, iar ea n-a depus nici cel mai mic efort să calcefieze o carență... Caracterul nu este ceva nativ, prin voință și l-ar fi putut șlefui. Dar nu, ea n-a dorit acest lucru, și-a rămas colțuroasă și zbârcită de-atâta răutate și prostie...”

Crepusul după-amiezei îi furișează în suflet dorința să-și pregătească escapada. Sigur că da... e timpul... e timpul liliacului și-al marilor iubiri. Și e bine când e timpul să fii unde îți e locul...

Din bucătărie se aude vocea femeii iubite care-l ceartă drăgăstos pe Neru:

- N-ai să vezi bomboane până nu-ți mănânci porția din farfurie. Scâncetul dezaprobator al lui Neru îl face pe Valer să grăbească pasul ca să se amuze copios pe seama tabloului.

- Nu pricepi? întrebă Amalia, prefăcându-se tare supărată pe mogâldeța refractară de la picioarele ei.

Dar Neru, simțitor, ca toate mogâldețele din breaslă, renunță bucuros la auspiciile stăpânei, dar și la farfuria cu mâncare, întorcându-se spectaculos spre ușa în care stă discret Valer.

- Ia te uită! Câtă lipsă de educație, mai zice fata căreia i se aprind ochii de lumina dragostei.

Valer deschide brațele, s-apleacă spre Neru și-l ridică la pieptul vânjos:

- Mi-a fost dor de tine, prietene.

- Și de mine nu? întrebă bosumflată Ami.

- Am să-ți spun după ce ieși din starea asta de bulimie!

Bufnesc drăgăstos în răs. Valer lasă jos micuțul prieten, și-i dă o bomboană din buzunar spunându-i:

- Ascunde-o, s-ar putea să fim certați amândoi.

Ca și când ar fi înțeles sensul conspirativ, Neru înhață delicat și se face nevăzut.

- Ți-a plăcut? o-ntrebă Valer pe Ami.

- Chiar așa, faci front comun cu el!

Din spatele tocului ușii din hol, Valer aduce o sacoșă din care scoate un frumos buchet de liliac și câteva sticle de bere.

- Nu, nu fac front comun cu el, i-am sugerat că vreau să te sărut și să-ți fac o confidentă.

Îi întinde buchetul, fata se ridică de pe scaun și se confundă cu rămurelele de liliac. Bărbatul are brațele pline, pline de dragoste. O sărută și-i șoptește dulce, convingător:

- Te iubesc, Ami, te iubesc din tot sufletul.

- Și eu, Valer.

- Asta am așteptat s-aud de la tine, Ami. O privește drept în ochi, după care îi spune:

- Nu știi câtă alergie mi-a provocat în suflet gândul că n-o să poți pricepe. Nu știi câte convulsii a trăit internul meu, de teamă că n-o să te pot face a pricepe...

- Nu-ți face griji, Valer, te înțeleg. Sufletul meu este întreg de când se simte sub egida sufletului tău. Conștiința mea este trează și se vrea aparținătoare conștiinței tale. Nu vreau să aud cuvântul ethos. M-am obișnuit cu ceea ce se cheamă amoralitate.

- Să înțeleg că ești pregătită pentru orice mutare din partea mea?

- Absolut, Valer. Chiar dacă acea mutare înseamnă sfârșitul.

Las totul la aprecierea ta. Bărbatul alege, bărbatul hotărăște, femeia primește dacă îi convine. Mie îmi convine așa cum alegi tu.

- Sfârșit? Ai suporta un sfârșit după ce-am trăit împreună și ne-am înfruptat din așa zisa beatitudine? Doamne, Ami!

- Aș suferi în tăcere, Valer.

- Nu, draga mea. Pentru mine există un sfârșit, al tragediei. Vis-à-vis de tine, e doar începutul...

Urmează un alt sărut, un sărut lung, care încălzește sufletele legate între ele de acea afinitate absolut necesară cuplurilor ce se află la început de drum. Când Ami se desprinde din brațele lui, Valer observă lângă fereastră un alt buchet de liliac.

- Cine e rivalul? întreabă teatral curtezanul.

- Ghici?! îi răspunde șarmant fata.

- Nu zău, Ami, îmi dai de bănuț, mai zise Valer așezându-se pe scaunul cel mai apropiat și scoțându-și pachetul de țigări.

Fata așează proaspătul buchet de flori într-o altă vază:

- Asta merge la mine-n cameră! după care pune florile pe masă.

- Oarecum liniștitor, băigui Valer.

- Ți-e teamă? întreabă Ami pusă pe glume.

- De un posibil rival? Evident, faptul că sunt aici, acum, mi se pare o pronie cerească, dar asta nu înseamnă veșnicie...

- Adică te-aștepți din clipă-n clipă să mă pierzi?! zise Ami, de data asta serios.

- Ei, n-o lua așa, schimbă Valer tonul pe unul împăciuitor. Și totuși, cine e? întreabă la fel de șarmant și șăgalnic precum fata.

- Ei bine, zise Ami, ai motive să fii îngrijorat.

- Zău?!

- Zău. Autorul gestului curtenitor nu e altul decât temutul, până ieri, secretar de partid!

- Mda! Austerul coleg de ieri, azi bonomul curtezan. Știi ce, Ami?

- Stai, sper că nu iei în serios aserțiunile-mi ieftine.

- Nu, scumpa mea, am început să te cunosc. Nu de sentimentul tău mă tem, ci de faptul că s-ar putea să aibă dreptate Walter în supoziția lui.

- Of, Valer! Poate Ionescu e o fire labilă și acum îi e dor să fie el, cel adevărat...

- Poate... dar prea e echivoc tot ce face.

În timp ce pregătește cafeaua, Amalia încearcă să explice pornirea Ionescului.

- M-am trezit cu el de-a dreptul entuziasmat la sfârșitul spectacolului. Mi-a adus liliac și m-a felicitat pentru calitatea spectacolului.

- E-adevărat, confirmă Valer, și mie mi-a plăcut programul. Ai făcut o treabă bună.

- Află, dragule, că e una din pasiunile ascunse...

Valer întinde mâna după ea, o prinde ca pe un boboc de floare și-o trage în brațele lui. O înbrățișează, o sărută și-o-ntreabă:

- Ce altă pasiune ascunsă mai ai?

Fata îi răspunde printre săruturi:

- Toate femeile din familia mea știu să facă ceva nemaipomenit bărbaților...

Cafeaua însă se răzbună pe distrata gospodină, umple bucătăria de fum... Fata sare acrobatic din brațele bărbatului curios de a gusta din acel ceva nemaipomenit. Artistic lucrat: ridică ibricul de deasupra focului, deschide larg ferestrele, închide ușa la bucătărie să nu înainteze fumul în toată casa, după care se-ntoarce în brațele din care s-a smuls contrar voinței, șoptind stăpânului:

- Ce-ai zice de-o escapadă-n dormitor, să-ți elucidez nebuloasa?! Și-așa aici e sufocant!

În secunda imediat următoare e la ușă. Mâna bărbatului în călduri atinge drăgăstos popoul bombat precum paleta de badminton jucăușa bilă...

Cu o săptămână înainte de sărbătorile paștelui, Viorel Buzdun, cumnatul Amaliei, a trecut dintr-o delegație de la Timișoara. S-a bucurat mult cumnata, dar și mai mult tante Kiva, pentru care Viorel oprise special în gara cu căldărușe. Tante Kiva era invitată și așteptată în sud. Într-o clipită bătrâna și-a făcut puținul bagaj, iar a doua zi a plecat bucuroasă tare spre căldura sudului.

“Vreau, Ami, a spus până să plece, să cunosc și eu câte ceva din obiceiurile strănepoșilor Craiului de Rouă”, și uite-așa a trecut o bucată bună de primăvară, timp în care bătrâna a savurat din aerul și tradițiile acelor locuri. Acum spre sfârșit de lună mai, o anunță pe Ami să se pregătească de musafiri.

“Venim, zice într-o ilustrată spirituala bătrână, pe acordurile de cobză ale consăteanului tău Mărin Căleață. Pregătește-te să ne primești la o iarbă verde pe muzică de taragot...”

Și Amalia s-a pregătit, ajutată de Valer.

Într-o zi de vineri sosește tante Kiva, având ariergarda constituită din tânăra familie Buzdun. Amalia, amfitrioană prin substituție, își primește musafirii cu sufletul plin de bucurie. Curtea era inundată de amurg și de parfum de liliac, casa așșderea. Neru țopăie de colo, colo, ca-n visele frumoase.

Tante Kiva nu mai contenește defulând impresiile ce s-au adunat în străfundurile.

- Fată dragă, am distrus o pereche de pantofi de Guban...

Tinerii s-au amuzat teribil de cuvintele bătrânei. Lăsându-le pauza necesară savurării, bătrâna accentuează efectul observației:

- Dar nu-i nimic, am să le-o plătesc dragilor Buzduni cu aceeași monedă.

- Adică?! se miră Tanit râzând cu lacrimi.

- Voi veți rupe câte două perechi de pantofi prin ținuturile astea, de birul muntelui, mai zise poznașa bătrână...

Când s-a așezat întunericul, scaunul liber de la masa de pe terasă a fost ocupat de mult așteptatul Valer. Bucuria revederii a fost destul de zgomotoasă. Din momentul sosirii lui Valer, tante Kiva și-a expus toate informațiile, sau crâmpie de informații culese de la aborigenii suduși.

- Valer, dragă, sudul beneficiază de încărcătură istorică la fel ca și ținutul nostru. M-au dus copiiiăștia la cetatea Sucidava, am coborât până la fântâna cetății, unde am aruncat un ban și mi-am pus o dorință, legenda spune că mi se va împlini.

- Cetatea este în localitatea Celeiu de astăzi, nu? întreabă curios Valer.

- Da, da, răspunde edificator bătrâna. Celeiu lui Popa Șapcă.

- Unde mai puneți, zice Tanit, că tante Kiva a mers în plai unde lumea era ieșită la muncă...

- Nu cumva pe vechea vatră Orlița? întreabă Amalia.

- Ba chiar acolo, răspunde entuziasmată bătrâna. Valer află că oamenii și acum găsesc vase, monezi, unelte de lucru pe vatra așezării Orlița, care mai târziu s-a strămutat în amonteale Dunării, unde s-a ridicat comuna Orlea de astăzi. Comună care are unul dintre cele mai și mai interesante muzee din țară.

- Nu cred că e singurul pe care l-ai vizitat, replică Valer.

- Imaginează-ți că nu, răspunde bătrâna spre hazul tinerilor. Nu pricepi c-am distrus o pereche de pantofi?

Tinerii se mai potolesc, bătrâna continuă intrând de-a binelea într-o stare de reverie.

- Am fost plăcut impresionată de hărnicia acelor oameni. Știi tu, Valer, ce-au făcut din balta Potelu? Un paradis, băiatul meu, un paradis. Întinderi, cât vezi cu ochii, de culturi de cereale, altele de livezi cu meri pitici, cireși, piersici, pruni... Și satele sunt curate și arătoase. Case frumoase, curți îngrijite, gospodării îndestulătoare. Grădini, grădini de zarzavat, adevărate parcuri... Am fost, am fost la Corabia până aproape de Bechet, asta pe valea bătrânului Danubius. Dar n-am putut ține sufletul în zăbrele și mi-am manifestat dorința să-mi port pașii pe valea Oltului, aici am văzut grădini frumoase... ca-n basme...

Tăcerea tinerilor o face pe tante Kiva să nu se oprească:

- Am inspirat câta aer și din legendarul Caracal și împrejurimile lui, nimeni însă n-a știut să-mi spună exact unde s-a răsturnat caru' ăla..., face cu ochiul lui Valer, știi și tu...

Vorbele bătrânei stârnesc hazul.

- Las-o baltă, tante Kiva, zise Valer.

- Băiete dragă, adaugă haios bătrâna, e al lor, și ce e al lor e pus de-o parte. Am fost la o nuntă într-un sat și l-am ascultat pe vestitul lăutar Mărin Căleață, cântând o baladă minunată: “Robirea Vișinii”. Impresionant... impresionant a fost totul pentru mine...

Destul de târziu s-au retras cu toții în brațele odihnitoare ale lui Morfeu.

A doua zi, sâmbătă fiind, voioasa bătrână i-a purtat pe tinerii Buzdun prin stațiune până sus la cele șapte izvoare, i-a dus la coada lacului, apoi la Grota Haiducilor, la Crucea Albă despre care legenda spune că este un semn în Munții Cernei și că d-acolo s-ar fi aruncat un călăreț cu cal cu tot pe timpul austro-ungarilor. La cină, în aceeași conjunctură din seara precedentă, tante Kiva le zise soților Buzdun:

- Ați obosit, copii?

- Cam, răspunse Tanit.

Nici Viorel nu era de altă părere.

- Și eu asemenea, zise bătrâna. Păcat, dar nu-i nimic, doar n-au intrat zilele-n sac. Aș fi vrut să vă duc puțin spre munții Arjana, dar lăsăm pe altădată. Avem și noi multe legende despre locurile noastre. Așa cum aveți voi legenda despre “Robirea Vișinii”, ce dăinuie de când turcii au invadat Vișina în acea zi de sărbătoare și fetele de frica lor s-au aruncat într-o fântână cu salbele lor de aur... Bătrânii noștri au păstrat de asemenea mari grozăvii de la străbunii lor despre nepoții lui Osman. Bolvașnița de exemplu, era așezată imediat după Ad-Mediam, oamenii și-au luat bocceluțele în spinare și și-au mutat vatra satului din drumul cotropitorilor. Din vechea așezare au rămas temelile cetății și-un picior de pod.

- Mi-au vorbit copiii la școală, zise Amalia, și despre legenda Plugovei...

- O... zise tante Kiva, plugovenii și-au strămutat vatra de trei ori. Vechea așezare a fost la poalele înnegurate de mister ale muntelui. Să mergeți într-o zi la ruine! Spun bătrânii că un zmeu venea din munte în fiecare an de nedeie. Asta e la Sf. Maria, în 15 august. Zmeul cobora și-n fiecare noapte fura o fată. Țsta e motivul mutării oamenilor până la Plugova de azi...

- Am o propunere, spuse Valer ca un semnal de trezire din visare, să mergem mâine la iarbă verde...

- Ha... intervine tante Kiva, ideea îmi aparține. Nu așa am scris pe ilustrată, scumpo?, o-ntrebă înțepată pe Ami.

- Chiar așa - confirmă placid Amalia.

- Atunci? zise bătrâna.

Toată lumea răspunde afirmativ ispititoarei propuneri.

- Pregătirile sunt făcute, continuă Valer. Așa că mâine nu-i rău deloc să disecăm legende sau adevăruri istorice, care mai de care mai paradoxale, la poalele bătrânului turn.

- Până acolo ne mai țin curelele, bobăni tante Kiva.

- Putem merge dacă vreți și-n vârful de munte, zise oarecum ostentativ Viorel.

- Nu, nu, nu, îl repezi tante Kiva. După care continuă șagalnic ca întotdeauna:

- Nu, dragilor, e periculos. Iar eu tare tind să cred că suferiți de acropofobie și ce-am să mă fac cu voi?!

Seriozitatea pozată de bătrână declanșează o cascadă de râs. O zi plină.

Sfârșitul de mai era o splendoare aici, în orașelul străbătut de Râul Alb. Ținutul e-mbrăcat în haine verzi, cerul albastru e presărat cu norișori de vată ca niște pămătuțe. În aer plutește parfumul de liliac și de pământ reavăn care așteaptă, avid de dragoste, să fie lucrat, cultivat de gospodari ca să dea roade bogate. Prin curți, printre răzoare, câte-o cloșcă își plimbă puii dornici de cunoaștere. Prin câte-un țarc, pe ici pe colo, bobocii de rață stau cumiți și așteaptă cu răbdare să fie și ei băgați în seamă. Gălăgioasele care-au salvat vestitul Capitoliu nu mai conțin cu lauda de sine către bobocii care ascultă cu multă băgare de seamă despre vitejia neamului... mieii zburdă prin livezi. Aproape de prânz, formația, în frunte cu tante Kiva căpitan, a fost la poalele turnului. Cu excepția lui Valer, tinerii au fost entuziasmați de impresionantul panoramic oferit de mama natură.

De pe ruinele turnului zăreau orice mișcare până hăt departe în toate punctele cardinale. De la poalele lui încep întinsurile gospodăriilor vechii așezări Ad-Mediam, care dăinuie de pe vremea geto-dacilor.

- Suntem aici de mii și mii de ani, spuse tante Kiva așezându-se pe una dintre păturile întinse de atentul Valer.

Tinerii sudiști coborâra și ei de pe ziduri.

- Munții noștri sunt plini de mistere, plini de legende de când e lumea lume, spuse tante Kiva. Și e surprinzător că, înaintând în timp, câte-o legendă se dovedește a fi adevăr pur, a fi istorie.

- Mda, pentru că de aici au plecat toți. Țara geto-dacilor este leagănul civilizațiilor, este pentru Europa precum panteonul în Olimp, adăugă Valer.

- Ami poate ne expune în detaliu ipotezele din vechime care, într-un timp oarecare, unele au purtat statutul de axiomă. Într-un mâine apropiat vor fi dovedite adevăr, mai zise bătrâna.

- A... nu știi nici eu mai mult decât fiecare, spuse Ami.

Când e vorba de întregirea adevărului prin legendă și invers se naște sintagma care rămâne verticală prin credință. Personal consider că credința e un fel de monadă, iar între adevăr și legendă există o convergență care le supune sintagmei de care vorbeam.

- Îmi place raționamentul tău, Ami, zise Valer. Presupun c-ai dat peste un material edificator în constituirea concepției tale.

- Absolut, răspuse Ami. Sunt convinsă că materialul pe care l-am studiat eu nu vă e străin. E vorba de multitudinea de ipoteze aduse de antici. M-aș opri la Isidor din Sevilla.

- Ei... te referi la episodul "Gog din țara Magog"? întrebă Tanit. Parcă despre asta ai avut tu de lucru la examen, nu?

- N-ai uitat?

- Nu, cum era să uit când biblioteca a fost dată peste cap într-un așa hal de-am zis că înnebunesc...

- Ești sigură că n-ai rămas așa de-atunci? întrebă Viorel.

Toată lumea bufnește-n răs. Tanit conchide la fel de veselă:

- Poate da, poate nu. Un lucru însă este cert, într-o săptămână am așezat biblioteca.

- Vai, Ami, ești o catastrofă! remarcă tante Kiva.

- Stați! zise Tanit, nu deranjul a fost motivul claustrării mele în bibliotecă, ci notițele împrăștiate pe care le-am aprofundat cu sete. Dar despre asta e mai bine să ne vorbească Sorela, la un astfel de capitol e în elementul ei.

- Păi, ce să vă spun, începe Ami, e vorba de deducțiile etimologice ale lui Isidor din Sevilla prin care a concluzionat că geto-dacii sunt aceiași cu goții și cu sciții care se trag din Gog din țara Magog.

- Aha, interveni tante Kiva. Ezechiel în Geneză anunță că la reîntorcerea lui Israel din captivitatea din Babilon, lumea va fi invadată de poporul lui Gog din țara Magog.

- Exact, confirmă Amalia. Geneza ne spune că Iafet avea șapte fii: Gomer, Magog, Madai, Iavan, Thubal, Mesec și Tiras. Din Magog purced geto-dacii, iar din Thubal iberii.

- De-aici o primă conexiune de înrudire a noastră cu iberii probabil, zise Viorel.

- E bine spus o primă conexiune, completă Ami, fiindcă există și a doua.

- Bănuiesc că vrei să te oprești la una din grozăveniile herculeene, prognostică Valer de data asta.

- Eu nu iau nici o legendă drept grozăvenie, ci un adevăr romanțat, îi răspunse Amalia.

- Sau ca o axiomă, zise Viorel.

- Nu, nu, am zis bine, adevăr romanțat. Zicea Valer grozăvenie, ei bine, o astfel de faptă pusă în spinarea lui Hercule ar fi a doua legătură de rudenie dintre noi și iberi. Rădăcinile iberilor sunt într-un popor care trăia în munții Taurici (Caucaz), între marea Hyrcană (Caspică) și Bosforul Cimerian (Crimeea).

Acești tineri în frunte cu faimosul lor Hercule au străbătut țara de la Istru. Li s-au alăturat sciții băștinași și-au poposit în Peninsula Iberică de azi punând bazele orașului Hispalis, adică Sevilla de mai târziu.

- Cu alte cuvinte, noi sciții, geto-dacii suntem strămoșii spaniolilor, concluzionează tante Kiva.

- Cam așa! se trezi Tanit din visare.

- După multe isprăvi din ținuturile pirineice, Hercule se-ntoarce-n Orient, continuă Amalia, și se oprește-n Sciția. Herodot ne-a transmis o legendă cu rădăcinile-n pământul nostru scitic.

Se zice că Hercule păștea vacile lui Gerion, care locuia în afara Pontului Euxin, în insula pe care grecii o numesc Erythea. Tot Herodot spune că pe Hercule l-a apucat iarna în Sciția, trăgând în jurul său pielea de leu, a adormit, iar ielele de la carul lui care pășteau deshămate ar fi dispărut. Cătându-le, a ajuns și-n regiunea Hylaia ("cea împădurită"), unde a găsit-o într-o peșteră pe Echidna, o ființă ciudată, jumătate fată, jumătate șarpe.

Iepele erau în stăpânirea ei. A promis că le dă înapoi numai dacă eroul se-mpreună cu ea. Din dragostea bizarului cuplu s-au născut trei fii: Agatirs, Gelon și Scit. Când au crescut, Scit s-a-ncins cu cingătoarea de la tatăl lui și-a tras cu arcul întocmai acestuia, motiv pentru care a rămas stăpân în Sciția.

Din fiii lui Hercule și ai Echidnei se trag sciții, adică geto-dacii. Ipoteza este susținută și de Pomponius Mela.

- Teorii sunt destule, intervine Valer, și dacă faci o paralelă între ele, surprinzător e că cele mai multe nu se contrazic. Herodot, Strabon, Pomponius Mela, Isidor, Seneca de câte ori vorbesc de geto-daci menționează că trăiau între aceleași hotare, vorbeau aceeași limbă, aveau aceleași tradiții, aceleași obiceiuri.

- Și-un singur zeu numai al lor pe care-l venerau mai presus decât forța divină, Zamolxis, zise Tanit.

- Ți-e ciudă, nu? întrebă tante Kiva.

- De ce?! zise fata.

- Păi vă dărâma vouă panteonul celor dinspre răsărit, adăugă bătrâna amuzându-i pe tineri.

- Nu, nu mi-e ciudă. Mă mândresc că mă trag din geto-daci și că ne aflăm sub egida zeului Zamolxis, replică serios Tanit.

- Se spune că Zamolxis a fost om, afirmă Viorel.

- Asta ne spune Herodot, confirmă Amalia. Zice c-ar fi aflat de la grecii din Hellespont și Pont. Tot Herodot zice că Zamolxis a slujit la Samos ca sclav; a fost rob al lui Pitagora. După ce și-a câștigat libertatea, a strâns o avere mare și s-a-ntors în patria sa. Strabon adaugă că Zamolxis primise de la Pitagora cunoștințe despre stele, pe care și le-a îmbogățit mai târziu în Egipt, unde l-a dus viața lui de pribeag. Întorcându-se în țara lui, posesor al atâtor cunoștințe, a fost numit mare preot. Îi învață pe oameni o filozofie a vieții și a morții, caracteristic concepției lui fiind ideea continuității dincolo de moarte. După o perioadă s-a retras într-o peșteră unde și-a dus restul vieții ieșind foarte rar, culminând prin a fi zeificat. De aceea geto-dacii nu se tem în fața morții, convinși că de fapt ei trec în altă viață și merg la zeul lor. Despre înțelepciunea zeului Zamolxis vorbește însuși Platon la Atena, discipolilor săi...

Toată lumea a fost absorbită de legenda zeului geto-dac, numai tante Kiva a observat undeva de cealaltă parte a ruinelor turnului cum se furișă

printre măceși secretarul de partid. Prin inima bătrânei trecu un fior: “Ce dracului urmărește asta?”

Dar n-a scos o vorbă, n-a vrut să strice buna dispoziție acestor tineri frumoși și curați prin credința vie din sufletul lor.

Ziua a continuat prin golirea, destul de lentă ce e drept, a celor două coșuri cu bunătăți aduse aici în mijlocul naturii. Când masa era în toi, au nimerit alte două cupluri dragi Amaliei: Camelia Pop cu Dinu Pavelescu și Marinela Mardare cu Walter Müller. Tinerii nu-i erau deloc străini bătrânei tante Kiva. Amalia constată cu surprindere că părțile s-au bucurat mult de întâlnire și n-a citit de asemenea nici o ngrijorare pe fața lui Valer, care a făcut prezentările și-a insistat ca tinerii colegi să se alătore lor, ce-i au musafiri pe soții Buzdun.

Totul a fost frumos. Ziua plină. Masa copioasă. Schimburi de idei și gânduri interesante. Tante Kiva privea cu nostalgie acest tablou care-i încălzea sufletul. Într-un târziu n-a rezistat unei amintiri pe care niciodată nu va reuși s-o voaleze complet. Amintire care va rămâne ca o rană ce va sângera din când în când, trezind de fiecare dată un viu și nou supliciu. S-a ridicat încet, ca o felină și s-a retras întocmai unei umbre printre ruinele turnului bătrân ca și ea, să plângă în tăcere...

Au trecut câteva zile de la plecarea familiei Buzdun. Vremea s-a încălzit tot mai mult și asta se simte printre numerele de scurtă durată ale ploii care intră zilnic în program.

Cu sau fără beția naturii, vara își cere drepturile. La ferestre vasele abia își mai țin brațele încărcate cu magnolii. E timpul. Trandafirii nu se lasă mai prejos, ostentativ emană parfumul cel mai amețitor din lume încât și din moarte te-ar trezi. E numai frumusețe-n țara geto-dacilor, o mare frumusețe.

Imaginea tabloului de vis din parcul rozelor din Timișoara a trezit-o pe tante Kiva, când o prietenă de-a ei i-a propus s-o însoțească două zile la o nepoată în orașul de pe Bega. Avea nevoie de o schimbare, după criza de dor prin care-a trecut, orașul trandafirilor îi va oferi priveliști îmbalsămoare pentru bătrânețile ei. Într-o sâmbătă, cele două prietene, urcă din gara cu căldărușe în trenul nebun care țipă de răsună munții Cernei, spre orașul lui Petru Cermena.

Seara târziu, Valer a venit la Amalia și-au rămas împreună peste noapte. A doua zi, duminică fiind, nu s-au grăbit să se despartă. Așa se face că i-a prins prânzul încleștați de jocul dragostei.

... Neru însă le-a sugerat că nu se poate supraviețui cu stomacul gol. Cei doi i-au dat dreptate și-ntr-o clipă au pregătit un prânz de zile mari. Singurul inconvenient a fost ploaia. De dimineață se anunța o zi însorită, un nor poznaș a coborât de pe Domașnea și-și face cheful la poalele Cernei.

Amalia și Valer n-au mai putut ieși pe terasă, așa că și-au savurat cafeaua și prăjitura, garnisite de un vin bun, în bucătăria prin care pluteau două arome distincte, Kim și Marlboro.

Spre după amiază, se retrage promițând că se reîntoarce spre seară. Glumind, îi recomandă Amaliei să se odihnească pentru noaptea ce urmează. Fata îi răspunde sărutându-l. Gelozia lui Neru se manifestă printr-un mârâit repetat, binevenit de altfel, deoarece Valer capătă meritatul moment de respiro. Salvatorul primește recopensă o bomboană. Valer pleacă la ale lui printre două perdele de ploaie, problema ce urma a fi rezolvată era urgentă. Inima însă i se strânse când traversă strada și de partea cealaltă, chiar în ușa cofetăriei, îl zări pe secretarul de partid pe post de observator. Trece ca și când nu l-ar fi văzut, "e mai bine așa", gândi Valer. A simțit însă cum doi ochi ca niște lasere i-au sfredelit creierul ca și când ar fi vrut în secunde imediat următoare să stabilească rapid, clar, concis: unde-a fost?; cu cine-a fost?; de ce?; pentru ce?... Grăbește pasul înăbușindu-și dorința de-a întoarce capul, ar fi fost o provocare fățișă. El vrea o eliberare de ceea ce i-a mpovărat sufletul și viața, în mod legal, nu scandalos, public. Un lucru e cert, în casă vor începe altercațiile, fiind împietritul Ionescu.

Amalia se-nvârtește prin bucătăria încărcată de magnolii în ritmul unei muzici săltărețe, transmisă de un post sârbesc. Nu prea știe cu ce să-nceapă. Tergiversarea se prelungeste, iar fata visează, visează la dragul ei Valer al cărui gust îl are și acum pe buze de la ultimul sărut. Se aude soneria. Coboară-n grabă la-ntrecere cu Neru și descuie. Ce să vezi?

În poarta larg deschisă sub un torent de ploaie, parcă anume venit, se-ncadrează mătăhălos secretarul de partid.

Perplexă este starea fetei, la propriu și la figurat. Abil ca-ntotdeauna și cu mult spirit de observație când trebuie și când nu trebuie, secretarul de partid o scoate din încurcătură.

- Bună ziua, tov. Orlean.

- Bună ziua, răspuse fata.

- Tovarășa, eram în trecere și m-am gândit să stăm puțin de vorbă, spuse Ionescu înaintând deja în curte. Plouă al dracului, se poate, nu-i așa? întrebă arătând scările casei.

Amalia, în transă, confirmă dând din cap și făcându-i semn să intre. Abia a reușit să-l ajungă din urmă, de fapt abia a reușit să se urnească din locul unde înțepenise când l-a văzut pe băgărețul musafir. Ionescu intră galopând în holul maiestuos și, după miros, se oprește în ușa bucătăriei. Priveliștea a fost edificatoare.

Pe masă erau două farfurii, două tacâmuri, două pahare, două cești. Scrumiera era încărcată. Aroma plutea încă deasupra magnoliilor. Toate aceste caracteristici ale tabloului din față au fost conștiincios notate de sociologul detractor. Fata trece pe lângă el și se oprește lângă aragaz.

- Să-ți fac o cafea? întrebă deja liniștită.

Abia atunci mâncătorul de suflete o observă cu adevărat. Pe trupu-i bine proporționat era aruncat un dezabie roșu aprins, care nu ascundea proeminențele feminine, ci le contura așa de bine că amețea ochiul.

“Cum dracului de n-am remarcat-o până acum?” gândi masculul cu gura apă.

- Dacă vrei, băigui într-un târziu drept răspuns.

Fata a observat puterea-i feminină și-ncercă să facă uz de ea pentru a-l intimida. În timp ce ea pregătea cafeaua, Ionescu se așeză pe scaunul de lângă ușă privind tâmp la frumusețea mișcătoare.

Ostentativ, Amalia trece prin fața lui ducând ceașca pe măsuta din hol cu mers controlat, astfel încât picioarele să fie observate în toată splendoarea lor. Când se-ntoarce, îi vără sub nas decolteul sub care stăteau buclucașii țâfnoși parcă gata de duel. Secretarul de partid albi când posesoarea acestor minuscule minuni întârzie pentru a pescui de undeva din zonă și zahărul.

- Despre ce ziceai că vrei să vorbim? întrebă fata, distrată de-a binelea de privirea imbecilă.

Dar forța negativă, oricât de difuză a fost pentru o clipă, se adună și reușește să-ntrebe printre bâlbâieli:

- Gazda nu-i acasă?

- Nu! răspuse prompt Amalia.

- Mi s-a părut c-am văzut-o ieri în gară la trenul de Timișoara, cel de după amiază, zise deja echilibrat muiera-n pantaloni.

- A plecat pentru două zile, confirmă fata. Pentru asta ai venit? Sau ți s-a părut c-ai văzut ieșind de la mine un bărbat? Ce te interesează mai tare?

- Tovarășa, spuse secretarul amical, eu am venit cu gânduri pașnice.

- Să auzim! mai zise fata ridicând de pe foc ibricul cu cafea. Sendreaptă spre hol oprindu-se o clipă, sub ochii pofticioși, oferin-du-le un profil de coapsă bine rotunjită ce se prelungește armonios până sub coastă. Prin unduire, îi împinge un țâfnos aproape sub bărbie, o contorsionare de efect ce întrece orice afrodisiac.

Imaginându-și că fata îi întinde o cursă seducțională, apărându-se ca de ciumă, sare-n sus amintindu-și ca prin farmec de o întâlnire importantă.

- N-ai decât, îi replică Amalia când acesta își anunță grabnica plecare. Ce ai vrut să știi ai aflat. Mă vizitează un bărbat, dar asta nu are nici o legătură cu absența gazdei. Ai grijă așadar cum îți formulezi acuzarea, fie la inspectorat, fie în piața publică.

- Tovarășa, îmi aduci niște vini neîntemeiate.

- Nu trebuie să te desculpi. Ar fi bine să te schimbi așa cum speră o parte din colegi. Din momentul ăsta însă eu mă îndoiesc.

- Tov. Orlean, zise Ionescu împăciuitor, eu am trecut să te rog dacă vrei să te ocupi d-ta de programul artistic de la finele anului.

- O!... grijuliu ca-ntotdeauna. D-le secretar, permite-mi să nu cred nici măcar o iotă. Motivul pentru care ai venit te privește. Viața mea însă, mă privește pe mine. Asta să nu uiți! La revedere...

...S-a trezit pe scaunul pe care mai înainte stătea sociologul. Nu știe când a pus pe masă ibricul. Gălăgia ce-o făcea Neru în curte a dezmoșit-o și-a pornit spre poartă. Erau prieteni și-ntr-o astfel de clipă avea nevoie de prieteni. Neru a-ncetat să mai latre văzând-o. Probabil poza o disperare ajunsă la paroxism când Camelia Pop a dat cu ochii de ea. Fiindcă secretara a scos un țipăt, după care Ami a simțit cum niște brațe vânjoase o prind când se prăbușea. A avut timp însă să conștientizeze că e Dinu Pavelescu, se afla în mâini bune "que sara, sara".

Sfârșitul de an școlar, pentru Amalia a lăsat de dorit la fel ca începutul. Nervii îi slăbiseră. De la vizita sociologului aștepta din clipă-n clipă să

izbucnească scandalul. Trăia pe un vulcan care pe zi ce trece își amână erupția. Camelia Pop era mai în permanență în preajma ei. La fel Marinela Mardare.

Într-o zi, Ami a primit vizita celor două prietene care i-au adus la cunoștință grija lor și-a băieților, Walter Müller și Dinu Pavelescu, pentru ea. I-au spus de asemenea că au pus cap la cap întâmplările și au concluzionat că secretarul de partid este foarte interesat de viața ei și-a lui Valer.

Cunoscut fiind spiritul punitiv al individului și caracterul machiavelic, fără îndoială că-i sapă poziția lui Valer, iar în ea, în Ami, va lovi numai din dorința de-a se răzbuna pentru clipele în care l-a trecut în inferioritate.

Tante Kiva era tare necăjită pentru starea fetei. Îngrijorarea lua proporții în inima bătrânei care din tot sufletul spera într-o soluționare rapidă și fără scandal.

Pe la sfârșitul lunii iunie, într-o seară când Ami stătea în curte într-un rond, înconjurată de “regina nopții”, Neru se ridică de la picioarele ei bucurându-se tare la zgomotul porții. “E Valer!”, își zise Ami întorcând capul spre direcția-n care țopăia interminabil jucăușul Neru. Bărbatul înaintea prin împărăția florilor, însoțit de drăgălașul prieten.

- Bună, Ami!

- Bine-ai venit, Valer! Fata dă să se ridice. Valer se apleacă lângă scaunul ei și-i cuprinde picioarele.

- Stai, draga mea! Avem destulă vreme pentru toate. Acum să ne bucurăm de seara asta în împărăția “reginei nopții”.

Fata se apleacă spre el și-l îmbrățișează.

- Cum spui tu, Valer. E bine așa cum spui tu...

Într-un târziu, bărbatul o mângâie încurajator și-i expune planul verii:

- Ami, m-am gândit că e bine să ieșim puțin din valea asta...

- Adică?!

- Adică s-o schimbăm pe altă vale...

- Vorbești de-o adevărată vacanță?! Am simțit că pui ceva la cale. Unde mergem?

- Pe Valea Prahovei.

- O! E minunat, Valer. Când plecăm?

- Mâine. Ce zici?

- Ai aranjat ceva între timp?

- Evident, am în Predeal un coleg de facultate. Are o casă foarte frumoasă. Începând de mâine ne așteaptă-n fiecare zi. Dar cum Breaza, Sinaia, Bușteni sunt în drumul nostru, nu știu dacă ajungem așa repede.

- Văd că te-ai gândit la toate, dragul meu.

- Mai ales, zise Valer ridicând-o în brațe de pe scaunul dintre flori, mai ales că avem în față o vară, o vară de dragoste Ami. Numai noi doi într-o vară, fără răutățile voite sau nevoite de-aici!

- Ai dreptate. Să ne bucurăm în vara asta, că știe D-zeu ce-o fi din septembrie.

Valer o lasă în alee și-o privește drept în ochi.

- Ami, ai încredere în mine?

- Da, Valer, numai că lucrurile s-au cam agravat...

- Deloc, scumpa mea, dimpotrivă, acum se limpezesc. Ascultă, Ami! Am înaintat acțiunea de divorț. Mi-e totuna când se găte. Am angajat un avocat să-mi apere interesele. Nu-mi pasă ce pierd sau cât. Material, vom reface împreună pierderile. Social, nu m-am născut director. Mai mult decât, putem pleca de-aici. Am colegi răspândiți în toată țara. Important e să-ți revii tu din starea asta de panică și să ai încredere în mine.

Fata se cuibărește în brațele lui declamând:

- Facă-se voia ta! Recunosc, mi-e frică de scandal.

- N-o să fie nici-un scandal, scumpo! Te asigur.

Într-o săptămână au ajuns la Predeal. Erau așteptați în familia Năstase, oameni de treabă. Dan Năstase, profesor de matematici, fost coleg cu Valer, abia l-a văzut. L-a acaparat întru totul și, când femeile nu erau atente s-au furișat într-un colț retras, pentru confidențe masculine. Lelia Năstase, medic psihiatru, a plăcut-o din prima clipă pe Amalia. Fără să piardă timp, a plimbat-o prin toată casa pentru a o familiariza cu tot și toate. Soții Năstase au un băiat student la medicină. La sfârșitul lunii iulie sunt invitați la Constanța de familia viitorilor cuscri, așa că Amalia și Valer vor rămâne singuri mai mult de o lună de zile. Dar până la sfârșitul lunii iulie Lelia și Dan Năstase i-au plimbat pe cei doi musafiri prin toate împrejurimile orașelului de la poalele Omului, culminând cu un week-end la Pârâul Rece, care-a fost de-a dreptul total.

La câteva zile, soții Năstase au plecat pe litoralul însorit, unde îi aștepta fiul, viitoarea noră și nu în ultimul rând viitorii cuscri. Ami și Valer au rămas

singuri în casa de pe șoseaua principală a cărei curte cădea spre pădurea de la poalele Bucegilor.

- Păcat, zise Ami într-o zi. Păcat c-au plecat prietenii noștri.

- De ce?! întreabă Valer mirat.

- Privește! zise fata arătându-i poteca spre munte. Alți munți, alte legende, alte mistere.

- Oh! Ami, iubito, dar vor reveni, ș-apoi și noi vom reveni la ei. E timp în față pentru atâtea cunoștințe după care tânjești.

- Cine știe!... mai zise Ami pesimist și se cufundă în stările ei de angoasă, stări dezechilibrante chiar și pentru cei din jur. Valer o privi îndurerat, îi împărtășea simțămintele. Nici el nu era prea liniștit. Fetei nu i-a povestit nimic din spectacolul ce avusese loc înainte de plecare, spectacol regizat de maestrul socru...

Cu două zile înainte de plecarea lor, Mimi Paraschiv primise citația de la judecătoria; citație prin care era înștiințată că soțul solicitase desfacerea căsătoriei. Inițial, Mimi a apelat la coarda sensibilă a soțului, invocând clipele bune în care el a dat dovadă de afecțiune pentru ea, care se consideră vinovată de comportamentul ce l-a avut, dar și pentru copilul ei, rodul unei aventuri nebune. El, Valer, s-a ocupat de acest bastard ca și când ar fi fost copilul lui. Mai mult de-atât, tatăl ei e bolnav, bătrân, îl lasă pe el stăpân direct pe case, pământ și tot ce-au adunat o viață. Cum poate el să dea cu piciorul la toate?

- Deci ești conștientă, Mimi, de altruismul meu vis-à-vis de voi toți, nu-i așa? o întrebase Valer într-un târziu.

- De ce altruism, Valer? l-a întrebat soția. Doar interesat ne-ai acceptat, tatăl meu te-a ajutat și material și social. Datorită lui ai tot ce ai și ești director!

- Mimi, știi ce? Dacă ce-am făcut atunci a fost interes, ce fac acum nu e decât altruism. Renunț la tot și la toate, adică la vila tatălui tău, la mașina tatălui tău, la căsnicia cu tine și la scaunul de director. Îți las libertatea de a-ți alege bărbatul potrivit. Noi doi întotdeauna am fost doi poli opuși. Drumurile noastre au fost din start asimptotice. Cât despre copil, e mare, e bine să știe adevărul pentru a cumpăni cum și în ce fel să păsească în viață. Dacă a apărut pe lume dintr-o murdărie nu vād de ce l-ai obliga să trăiască tot așa. E

un copil capabil și sunt sigur că va reuși în viață cu sau fără ajutorul tău. Ajută-te pe tine, Mimi, spuse Valer ieșind. Adună-te c-ai rămas la fel de împărățiată ca la optăsprezece ani!

Femeia a rămas plângând, suspinele ei l-au însoțit pe bărbatul categoric cât a coborât nenumăratele scări, dar nu l-au impresionat nici măcar o clipă. Așa sunt unii oameni care se lasă impresionați de mai toți factorii din jur, dar o dată la șaptesprezece ani sunt de neclintit!

A doua zi, și-a lichidat niște cecuri și-a cumpărat o mașină nouă de la cineva din oraș. Aranjase mai demult afacerea. Plătise jumătate prețul, acum a dat restul de bani și și-a însușit mașina, formalitățile erau stas, totul a fost făcut în tăcere. Valer e omul care nu acceptă “mult zgomot pentru nimic”.

Când Mimi a văzut după amiază cum Valer își făcea bagajele și le așeza în noua mașină, a suferit o schimbare radicală.

Femeia blândă din ajun, rănită de supliciul la care era supusă, după numai o mutare deveni leoaică.

- Unde pleci?

- Treaba mea.

- Sa-ți plimbi curva, nu-i așa?

- Tu vorbești?! Ești tu în măsură să-i faci cuiva educație morală? o muștră bărbatul.

- De ce nu? intelectuală asta a ta cum îți permite să-mi spargă mie casa? întrebă tremurând de nervi femeia.

- Las-o baltă, Mimi! zise Valer calm ca mai întotdeauna.

- Am s-o păru în plină stradă, iar ție am să-ți scot toate hainele ce le-ai avut pe tine, asta este dreptul tău.

- Specific personalității tale. Numai că n-o să faci nimic din ce-ai zis, în primul rând c-o să-l îndurerezi prea tare pe tatăl tău și i-ai grăbi sfârșitul. Și n al doilea rând tu nu mai impresionezi pe nimeni de mult. Fapta cea mai de răsunet a ta a fost când te-ai căsătorit cu mine.

- Imbecilule!

- Mulțumesc și scuză-mă că n-am timp să te zugrăvesc în cuvinte așa cum ești tu de fapt și de drept.

- Atunci de ce-ai stat cu mine, nesimțitule? urlă animalic femeia înfierbântată.

- Din interes! Tu ai spus-o, mai zise bărbatul urcând la volan și demarând pe aleea mărginită de-atâtea flori de sezon.

Pe fundalul asigurat de șlagărul ambreiajului a auzit un “du-te dracu”, în loc de “drum bun”, și-a văzut în oglinda retrovizoare cum nervoasa Mimi arunca pe scări vase de flori din holul casei lor.

“Doamne, ce ciudat sună, «casa noastră!»”, gândea Valer în timp ce șofa spre casa tantei Kiva...

Acum stătea într-un fantastic amurg la poalele Omului urmărind neliniștile de pe fața femeii iubite, recepționând simultan frământările zbciumatului ei suflet.

“De ce trebuie să plătești așa de scump în dragostea adevărată?”, n-a plătit cu-atâția ani de viață pentru o tentativă de dragoste? Cum dracului s-o fi numind ce-a fost la el? Din tot ce-a fost îi pare rău de copil. Pare totuși destul de echilibrat, astfel încât să-și vadă de viața lui și să nu ia de bună nici-o mișcare de-a maică-si, fiindcă certamente va păși dintr-o boacăna într-alta. Bătrânul e doar creier, brațul l-a lăsat de mult. Dar când e vorba chiar și de creier, a făcut destule rele ca să te-aștepți la el de-acum încolo doar la bune... și iar o privește pe Ami, pierdută în nemărginirea gândurilor ei.

“Doamne, ce diferență între femeile din viața mea. Cinica Mimi împroșcând-o cu noroi pe firava și placida Amalia... Cine știe, Mimi e-n stare să se pocăiască pentru a stârni interes!

Ținând seama de felul de-a fi al celor două entități, mă-ntreb cum ar răspunde Ami provocării corosive a celeilalte? Cred că nu i-ar răspunde nicicum, ar face totală abstracție de prezența închipuitei Mimi, care-ar culmina cu o criză de isterie...

Nu știu de ce, dar am convigerea că nu s-ar lua deloc de Ami, îi e frică de inteligența ei. Îi e frică de caracterul ales și de respectul orașului pentru ființa asta care seamănă frumosul, binele și adevărul pe unde trece.”

Și dacă el și-a făcut datoria vis-à-vis de alții, de ce nu și-ar dedica restul vieții pentru sine?

“Aceasta este întrebarea.”

Ami iese din reverie și prinde din zbor strigătul din sufletul bărbatului, se-ntoarce spre el cu zâmbetul ei copilăresc care o despovărează de orice grijă, de orice greutate și voit se pierde în brațele puternice, protectoare.

Bărbatul o primește lângă inima lui, are loc o fuziune tacită a sufletelor, hotărâre ireversibilă pentru drumul din fața lor: drum cu spini și roze; cu plâns de bucurie sau durere; cu neîmpliniri sau izbânzi discutabile; cu reproșuri sau laude incomensurabile.

Toate astea înseamnă trăiri, toate sunt necesare într-o viață, pentru ca la sfârșit, cel ce le-a simțit gustul dulce sau amar să poată spune c-a avut o viață plină.

În cinci septembrie, perechea de pe valea Cernei, refăcută fizic și psihic, se hărăște să părăsească orașelul din Bucegi.

Soților Năstase le-a părut tare rău că trebuie să existe schimbarea asta de văi, dar pe musafirii lor îi chema datoria. Momentului despărțirii li s-a asociat un buchet de promisiuni din ambele părți pentru o viitoare revedere. Ami și Valer au plecat aproape la zenit.

Au hotărât din Sinaia să coboare spre Pietroșița, Fieni, Pucioasa, unde au rămas o noapte. Ziua următoare, urmăriți de Ialomița, au ajuns în Târgoviște, unde au mai rămas o noapte “gură cască”, cum avea să spună a doua zi înciudată tante Kiva, damnată la singurătate toată vara. După ce-au trecut Dâmbovița, au hotărât să meargă întins spre orașelul lor drag din vest.

Când au ajuns la draga lor tante Kiva și la zglobiul Neru, au simțit că s-a umplut acel gol ce se instalase în cele două suflete călătoare. Tante Kiva încărcase camera cu crizanteme, fapta i-a produs mare bucurie fetei. Valer gusta împreună cu femeile din beatitudinea acestor clipe. Bătrâna, după ce au luat masa, abordează subiectul pe care-l tot evitau:

- Valer, te muți aici, nu?

- Da. Merg mâine să mai iau câte ceva. Haine și cărți, în rest nu am nevoie de nimic.

- Nu ai nevoie de nimic. Nu aveți nevoie de nimic, zise bătrâna. E timpul să știe și Ami. Fato, eu am trecut toată averea lui Valer, așa că după moartea mea ce este aici îi revine lui.

- Am fost bun prieten cu bătrânul, îi explică Valer Amaliei. M-a rugat odată când era bolnav să-i promit că mă voi îngriji de copil și de tante Kiva dacă i se-ntâmplă ceva. Timpul însă a făcut ca tante Kiva să se-ngrjească de mine.

- Pentru c-am apărut eu, zise fata, îndurerată de cele aflate.

- Nu vorbi prostii! o repezi tante Kiva. Așa a fost să fie. Așa a vrut Dumnezeu. Cât despre voi doi, să nu vă faceți griji în fața lumii. Persistă respectul de care v-ați bucurat până acum. Nimeni nu vă împrășcă cu noroi. Dimpotrivă, madam Mimi nu prea are tupeu să scoată capul afară din casă. Toți simpatizanții m-au întrebat de voi, nu la modul ironic, ci oarecum îngrijorați fiindcă mormanul politic s-ar fi scăpat să spună că plecați din localitate după divorțul lui Valer. Oamenii au ripostat. Opinia publică deci nu vă judecă, mai degrabă a găsit potrivită fiecare mutare a voastră. Eu zic să vă vedeți de treabă și să vă iasă din cap ideea de a pleca de aici. Un divorț nu e o crimă, cum nu e o crimă nici când o tânără se căsătorește cu un bărbat divorțat... Ei! ce ziceți?

Amalia roșește. Valer și tante Kiva se privesc semnificativ.

- Pentru că să știți, mai zise tante Kiva, eu v-am pregătit o singură cameră!

Urmează un hohot de râs în trio. Tante Kiva a reușit să soluționeze cea mai dificilă problemă de pe ordinea de zi.

În ziua de 15 septembrie, înainte de deschiderea anului școlar, în cancelarie, secretarul de partid anunță satisfăcut c-a sosit o notă de la județeană de partid "...prin care se solicită destituirea din funcția de director a tov. Paraschiv Valer, datorită..."

- Ajunge, tovarășe, îl oprește Costică Zoran. Nu împărtășim aceeași părere cu județeană de partid, dar până una alta, fiind director adjunct, vă rog să-mi permiteți să intru în responsabilități.

Un murmur general a fost confirmarea colectivului. Directorul adjunct a condus festivitatea plăcut. A depus un efort uluitor barând orice încercare a sociologului de a deschide subiectul Paraschiv Valer sau Amalia Orlean. Toți colegii formaseră ariergarda directorului adjunct. În liceul din orașelul de pe Râul Alb, colectivul profesorilor trăia momente tensionate. Au trecut cele două săptămâni de practică agricolă. După balul bobocilor s-a intrat serios în lecții, dar maxima tensiune persistă.

A trecut și cel de-al XII-lea congres, dar cine a avut timp de acest eveniment - cel mai interesat era preocupat de cum să-l distrugă pe Valer Paraschiv. La sfârșitul lunii noiembrie se pronunță sentința civilă prin care

este desfăcută căsătoria soților Paraschiv. Valer a renunțat la partaj în favoarea copilului Ciprian, pe care-l înfiase după ce s-a căsătorit cu Mimi.

Băiatul a fost cel care a ponderat-o pe maică-sa și-a obligat-o să încheie acest capitol din viață în liniște. Suferă după Valer, îl caută de câte ori are nevoie de ajutor. Mai repede îl caută pe el decât pe maică-sa. Valer simte, n-ar fi vrut să fie așa, dar Mimi nu s-a schimbat pân'acum, nu se va mai schimba nici de-acum încolo.

Orașul n-a fost deloc mirat când a auzit cum s-a desfăcut această căsătorie, cum nu se va mira deloc când va afla pe întâi ianuarie 1990, că-n noaptea de revelion, la cumpăna dintre ani, când toți colegii ciocnesc paharele cu șampanie, Valer îi pune pe mână Amaliei inelul de logodnă...

Cam din 18-19 decembrie 1989 a venit așa un zvon că-n Timișoara se trage-n populație, cauza fiind represaliile la care a fost supus un popă ungar de aparatul securității. Evenimentul a luat amploare, populația ar fi trecut de partea preotului. Pe zi ce trece, faptul a căpătat dimensiunile unei revolte. Zona intră-n stare de asediu, spontanul firesc cuprinde toată țara; în 21 decembrie Bucureștiul se ridică cu mic cu mare, cerând moarte ceaușeștilor.

...A fost și asta... Evenimentele s-au derulat întocmai unui carambol. Sunt multe elemente care se bat cap în cap, informații multe, nu se știe ce e adevăr, ce e diversiune, dar timpul le va rezolva pe toate. Oare?!...

Vacanța de iarnă a trecut repede. La începutul trimestrului al II-lea, Costică Zoran îi anunță pe colegi că județul a respins propunerea fostului comitet de partid prin care se solicita destituirea din funcția de director a lui Valer Paraschiv. Așa că numitul urmează să-și intre grabnic în atribuțiuni. Stupoare însă a produs cererea de mutare la altă școală a secretarului de partid.

- De ce așa mare grabă?! a-ntrebat Valer. Mai gândește-te! Dacă n-a rămas în picioare ideologia PC, te poți orienta spre altă culoare politică, de vrei să faci carieră. Nu te grăbi! Toți am fost membri ai acestui partid, nimeni n-o să-ți ia capul.

Colegii l-au privit cu dragoste pe cel care plătește cu bine celui ce i-a făcut rău. Când sociologul a ieșit plouat tare, după lecția de omenie dată de Valer, Walter a concluzionat:

- Evenimentele au dezamorsat bomba neocomunistă, e pace-n cer și pe pământ.

- De mâine precis te duci la biserică, îi zise Marinela Mardare.
- Nu numai atât, zise Costică Zoran, poate la anul umblă cu popa cu botezul.

Colegii se amuză pe seama lui Walter, dar el, sceptic din fire, știa prea bine la ce se gândea, nu era însă momentul propice pentru defulări. Prea erau toți orbiți de roza speranță, uitând că orice în lume poate deveni cameleon.

Walter Müller este omul concretului. Pentru el, o idee nu capătă valoare așa, de dragul ideologiei, dacă nu are corespondent în practică. Era și o glumă pe seama lui. Dacă cineva îi spunea: “am o idee”, Walter închidea ochii și-ntindea mâinile spunând: “dă-mi să pipăi!”. El nu se entuziasma îmbrățișând subiectivul, subliniind ori de câte ori avea prilejul că “materialul este baza vieții. Chiar și la baza viselor stă tot materialul.” Țasta era motivul pentru care nu formula păreri după aparențe, ci-ntotdeauna prefera analiza, observația în detaliu.

Spre sfârșitul lunii februarie, chiar dacă sărbătoarea mărțișorului bate la ușă, iarna nu se sinchisește, este numai bine instalată la ea acasă. În acest an poleiul și-a arătat pe deplin strălucirea. Însă nu tot ce e strălucire înseamnă bine și frumos întotdeauna.

Pentru Amalia și Valer, imprevizibilul s-a produs într-o astfel de zi, în care viața se manifesta lent, într-o monotonie distinctă, ca-ntr-un glob strălucitor ale cărui tente aurii îți creează senzația că timpul s-a oprit în loc... Și poate că așa a și fost. Era luni dimineața. Abia au intrat în cancelarie și telefonul sună alarmant..

Camelia Pop îi întinde telefonul lui Valer:

- Pe d-voastră vă caută, d-le director.

Valer ia receptorul și după câteva secunde se așează palid.

- Bine... bine... mă duc eu... pune receptorul în furcă, el rămânând în transă.

Amalia se apropie și-l întreabă șoptit:

- Ce-i, dragule? Ce s-a-ntâmplat?

Ciprian, zise bărbatul cu inima pierdută, a avut un accident. A plecat cu alți doi băieți la Orșova la discotecă și la-ntoarcere au intrat într-un tir...

- Când? zise Costică Zoran, când s-a-ntâmplat catastrofa?
- Azi noapte, zise Valer. Au fost transportați de urgență la Severin.

- Mamă-sa nu-i la el? întrebă Marinela Mardare.
- A plecat cum a aflat, așa zice bătrânul. El m-a sunat, e alarmat că n-a primit nici o veste.

- Ce-i de făcut? întrebă Amalia.

- Mă duc la Severin! răspunse Valer.

- Merg cu tine, zise Dan Pavelescu.

- Valer! strigă cu voce stinsă Amalia.

- Nu, Ami, n-o să te iau cu mine. E polei, trebuie să conduc repede și prudent în același timp. Ori viteza ție ți-ar crea emoții, nu vreau să te țin într-o stare de tensiune prelungită... te rog, iubito...

Vocea caldă, dragăstoasă a bărbatului, o țintui locului pe femeie.

- Promit, spuse Valer, promit să te sun cum ajung la spital. Bine, scumpo?

- Bine, răspunse Ami, deloc mulțumită de planul stabilit de Valer. Conștientiza însă că nu era momentul târguielilor.

- Nu te las singur, spuse Dan Pavelescu.

- Bine, haide! mai zise Valer îmbrățișând-o pe Amalia, ce rămâne cu sufletul gol, privind în urma bărbatului care pleca dincolo de timp.

După plecarea celor doi bărbați, fata a intrat în acea stare de anxietate premonitoare unei catastrofe, o stare pe care o trăiești din plin chiar dacă în jurul tău e numai joc și voie bună, când e să se întâmple răul, nimeni și nimic nu-l mai poate opri.

Este o stare total opusă aceluia calm care te stăpânește precum vraja când totul în jurul tău fierbe, se macină sau se destramă; ești în fundul prăpastiei și totuși ești liniștit, nu poți fi altfel, ceva din subconștient nu-ți dă voie să te agiți, să te frământă, fiindcă același subconștient are programat în el momentul următor ca fiind be-nefic, salvator.

De data asta însă Amalia trăia reversul tuturor acestor stări de lucruri și de fapte. S-a agățat de orice i-ar fi putut aduce liniștea, totul însă a fost zadarnic, spre prânz impactul s-a produs.

Sună clopoțelul pentru sfârșitul cursurilor de dimineață. Fata se desparte cu regret de elevii a căror dirigintă era.

Exista parcă un cordon nevăzut ce-o lega de aceste perechi de ochi, de aceste suflete care o venerau până la extaz. După încă vreo câteva observații, informații, se despart tergiversând.

Când a intrat în cancelarie, colegii au amuțit. O privire de ansamblu și-a înțeles.

- E mort? a reușit să bâiguie în culmea disperării.

Marinela Mardare vine s-o sprijine. Toți erau cuprinși de acea muțenie terifiantă.

- E mort! a mai spus așezându-se pe primul scaun ajutată de colega ei.

Din acel moment, peste chipul și în sufletul Amaliei s-a așezat acea liniște care survine după ce s-a-ntâmplat ce trebuia să se întâmple.

...Așa e viața asta, când te-aștepți mai puțin, atunci primești lovitura de grație. Un moment fortuit schimbă drumuri, schimbă destine, deschide sau închide ferestrele spre viitor.

Supliciu Amaliei a atins paroxismul. Părinții au înțeles-o pe deplin și-au hotărât c-ar fi inutil s-o mai lase în orașelul dintre munți. Așa că Amalia, intrând sub egida familiei, s-a-ntors în ținutul Craiului de Rouă. La prima vedere lăsa impresia unei persoane insipide, se mulțumea cu tot și nimic; fără a fi refractară, dacă lua ceva din ce i se oferea - bine, dacă nu - iar bine. Părea că nu recepționează evenimentele cotidiene, zilele treceau pe lângă ea, timpul se scurgea anost, treptat s-a instalat antropofobia. Tanit n-o mai contacta, îi lăsa cele necesare în drumul ei și se retrăgea; momentul exasperant pentru familie a fost criza de afonie acută. După ce-a fost consultată de doctorița din localitate, ai casei s-au mai liniștit. Specialistul în psihiatrie a garantat recuperarea: "Șocul a fost puternic, zicea ea, dar momentul depresiv care i-a urmat nu pare a fi benign; își va reveni cu siguranță, nu pot spune însă și când."

Zilele treceau, odată cu ele se depărta și Amalia de la cele terestre. Când s-a instalat primăvara, viața ei devenise un paradox. Fata trăia într-o zonă de interferență dintre două lumi diferite. Puțin, foarte puțin bâjbâia printre nimicurile pământene, cea mai mare parte a timpului petrecând-o în lumea ei, spre disperarea familiei. Părinții, fiind toată ziua acasă cu ea, îi urmăreau îngroziți comportamentul. La început au ezitat să povestească ginerelui și fiicei Tanit, dar nu era ceva de ascuns, era ceva care angaja observație și analiză.

Într-o seară, mama îi strigă pe toți să vină la masă. Amalia vine din grădină cu fața radiind de bucurie. La prima vedere, toți au crezut că vorbește singură, se comporta ca și când ar fi fost însoțită la braț de cineva.

A intrat în sufragerie, a așezat un scaun lângă ea și tot timpul cât a mâncat, a conversat cu persoana numai de ea văzută.

Într-o sâmbătă, la ora prânzului, când s-au întors cu toții de la munca din plai, au găsit sufrageria încărcată cu flori. Scaunele depărtate ca și când ar fi fost ocupate, la unul din capete trona Amalia, gătită ca de zile mari. Se pare că prezida acest protocol și că prezența celor din ușă a fost sesizată de cineva din cealaltă dimensiune.

Ami și-a întrerupt expunerea, s-a ridicat numai zâmbet și s-a apropiat de familia înspăimântată:

- Vă rog nu deranjați aici, am oaspeți.

Părinții, sora, cumnatul s-au retras fără cuvinte. Fiecare și-a simțit sufletul înghețat. Fiecare a simțit o atmosferă încărcată în sufragerie; fiecare a simțit prezențe străine; fiecare a observat pe fața Amaliei, dincolo de zâmbetul jovial, doi ochi străini și goi.

Alternanța existenței între cele două sisteme, diferențiate printr-o dimensiune greu de explicat pentru cei din tridimensional, a curs facil pentru Amalia, care părea de-a dreptul mulțumită de noul ei fel de viață. În jurul fetei a-nceput să ia naștere o poveste senzațională. Manifestările ei ciudate pentru oamenii obișnuiți nu puteau fi mult timp tănuite, mai ales că-și făcuse obiceiul de a pleca la plimbare în răsărit, sau în asfințit, de fiecare dată însoțită de una sau mai multe entități nevăzute de pământeni. Așa că n-a durat prea mult și Amalia era discutată ca un fenomen în tot orașul, chestiune care o agasa mai mult pe realista Tanit.

Într-o dimineață trebuia să meargă la lucru mai târziu; zeița răzbunării se hotărăște s-o interpeleze pe sora rătăcită într-un stil puțin mai dur. Sperând c-o s-o readucă cu picioarele pe pământ. Când se-ndrepta spre camera Amaliei, aude apa curgând în baie: "Cu atât mai bine, își zise Tanit, așteptând-o la ea în cameră, n-o s-o surprindă prea tare." Deschide ușa, înaintează și încremenește. Se observa clar prezența cuiva pe cealaltă pernă; Se observa clar forma unui trup voinic sub cearșaf... și totuși... nu vedea pe nimeni... Abia și-a adunat curajul să iasă din camera infernală, cum a numit-o mai târziu. Tanit se târăște palidă ca un mort până în bucătărie, unde era mama ei. Aici explodează într-o criză de nervi:

- Mamă! Nu mai rezist, nu mai rezist.

- Da' ce s-a-ntâmpat, draga mea? o-ntâmpină bătrâna cu inima pierdută.

Tanit se prăbușește pe primul scaun izbucnind într-un plâns spasmodic:

- Trebuie făcut ceva, mamă, pentru D-zeu. La ea în cameră doarme o fantomă.

- Nu e o fantomă, Tanit! se anunță calm din ușă Amalia. Nu trebuie să te sperii, fantele sunt pentru adormit copiii.

- Atunci, atunci cine e la tine-n pat!? întrebă disperată sora.

- Valer! răspunde Ami, după care pleacă agale, ca susurul apei unui pârliaș liniștit ce curge la vale aducând din inima munților mistere de nedezlegat; ca șoaptele frunzelor ce se desprind cu regret de copaci în toamnele târzii, îngropând odată cu ele o rotație completă din ciclul vieții terestre.

Și totuși, riposta Amaliei naște o scânteie de speranță în sufletul mamei, care știe ea ce știe despre continuitatea vieții de după moarte și despre spiritele care se mai perindă pe pământ pe lângă cei dragi.

- Tanit, zise mama către fiica rămasă perplexă la ieșirea sorei mai mari, ai puțină răbdare! răspunsul la întrebarea ta e un prim pas spre comunicare, ar trebui să insistăm noi în conversație, bănuiesc că tentația n-a rămas un sentiment mort la ea. În felul ăsta poate-i distragem atenția și interesul de la celălalt tărâm, aducând-o înapoi din confuzia asta în care se scaldă...

Dintre toate rudele, favoritul fetelor a fost dintotdeauna un verișor situat ca vârstă între cele două surori.

Luci era confidentul lor și-n ceasuri bune și-n ceasuri rele. Un spirit plin de inițiativă, exuberanță, binevenit la orice oră oriunde. Se alătură fără-ntârziere ideii mătușii, neprecupețind nici un efort pentru a-și scoate verișoara din derivă. Așa a început campania de reechilibrare a Amaliei. Familia a organizat adevărate polemici în unele după amieze, Luci venea cu teme cât mai năstrușnice, că erau momente când unchii și verii uitau de alienarea Amaliei și se amuzau în adevăratul sens al cuvântului. Șarmul verișorului nu era neobservat de Ami. De la explozia Tanitei nu-și mai primea oaspeții nevăzuți în casă, dar se izola în grădină anunțând să nu fie deranjată. Toate astea n-au rezolvat însă mare lucru. Zâmbetul ei așabil era șters, privirea pierdută; deși rătăcită, în prezența familiei se observa

preocuparea de a nu deranja. Niciodată nu întreba și nu cerea nimic, în schimb întotdeauna răspundea cu teamă, mai ales Tanitei.

Într-o după amiază Luci sosește în vizită răvășit, neamurile nu știau de accidentul unui tânăr din oraș. Băiatul povestește cu lux de amănunte:

- Câteodată vin de la sat pe vale, pe dig prinde motorul meu o viteză de bolid; îmi place să văd în oglindă cum se ridică colbul în spatele meu. Până-n stâncă mi-am aruncat ochii pe drumul viilor și-am văzut o Dacie venind mâncând pământul, chiar mi-am zis: "ăsta cred că vrea să intre-n centrul Terrei". Mi-am dat seama că ceva nu e-n regulă și-am oprit. Nebunul era Gabriel, care se lupta fie cu volanul, fie cu frâna. N-a putut evita salcia lui Dumitru, s-a dat peste cap o dată, de două ori, nu știu exact, a plonjat peste șanț și s-a oprit în stâncă. Mașina e armonică, iar el e bucăți.

- Dumnezeu! abia aștepta să-și ia carnetul, zise mama cu larimi în ochi pentru tânărul trecut în veșnicie.

- Măi să fie! singurul copil să ți-l aducă acasă praf... spuse tata, plin de compasiune pentru părinții îndurerați...

Când discuția era în toi, apare Amalia, tot răvășită. Toți au înțeles de unde vine, toți au înțeles că a avut un șoc. Se așează pe un scaun și pentru prima dată după atâtea luni cere o cafea.

Tanit îi aduce o ceașcă și sparge gheața:

- Mai dulce, mai amară?

- Mai amară, zise Ami.

Au observat cu toții ochii prietenoși și plini de durere.

Ami venise acasă. Venise printre ei, dar cu inima zdrobită, cu sufletul sfărâmat. Le-aruncă tuturor câte-o privire, după care le spune cu glas sugrumat:

- Eram acolo, am plecat după flori. Te-am văzut, Luci, nu te-am strigat că erai ocupat. Așa a plecat și Valer, nepregătit. Ce știe Gabriel de veșnicie? Îi trebuie ceva timp să se obișnuiască.

Așa a revenit Amalia cu picioarele pe pământ. Abia acum i se citea pe chip suferința, până acum i se citea rătăcirea. Nu era nici pe departe considerată o epavă, dimpotrivă prin actualul comportament, fata emana în jurul ei mister.

Când Tanit încerca din toate puterile să-și convingă familia că starea depresivă prin care a trecut sora ei are drept consecință starea de spirit

actuală; că efectul cauzei discutate este conștiința difuză definitivă pentru convalescentă, intră-n joc această conștiință, poate tocmai pentru o disculpare de sub acuza adusă. Și, de ce nu, pentru o nouă delimitare a personalității? Orice experiență aduce ceva nou, în felul de a fi al subiectului. Așa se face că într-o după amiază, când Luci deschide discuția despre continuitate, veșnicie, eternitate, Tanit sare ca o minge de ping-pong sugerându-i verișorului să se potolească cu asemenea prostii. Părinții și-au admonestat fiica pentru astfel de apucături. Viorel gândea și privea lucrurile pe aceeași lungime de undă cu Luci și într-o oarecare măsură cu socrii. Cătr-o vrajă, cei care converg spre același simțământ, acceptat ca o axiomă, se privesc unii, pe alții după care se orientează, făcând abstracție de agnostica Tanit, spre enigmatică Amalia.

Fata le-a receptat nu numai simțămintele, ci și gândurile, și nu ca un reproș, ci ca o ncurajare pentru a le dezlega limbile, le spune zâmbind:

- Aveți ceva de întrebat? Sunt singura de-aici care știe câte ceva de dincolo...

Pentru ca vraja să nu se rupă brusc, Luci avea o-ntrebare temeinic pregătită:

- L-ai văzut?

- Și nu numai atât, îi răspunse cu voce joasă Amalia. L-am văzut, l-am atins, i-am vorbit, mi-a vorbit. Este o experiență fructuoasă pentru mine.

- Unul din fenomenele parapsihologiei, presupun, completă Viorel.

- Absolut, confirmă Ami. Parapsihologia are o bază bine fixată, oamenii trebuie să renunțe la dogme și să dea acestei ramuri dimensiuni de știință, extinzând-o și consolidând-o.

- Aha! Să admitem printre noi existența fantomelor, atacă Tanit.

- Te-ai speriat, observă Ami. De ce? Ai trăit în camera mea un capăt de experiență. Pentru tine cu ce convingere-ai rămas, există sau nu există ceva?

- Există pe dracu! Erau nervii mei slăbiți de manifestările minții tale bolnave.

- În sinea ta crezi altfel decât ce exprimi. Între simțământ și atitudine la tine există o disonanță, Tanit, adăugă calm Ami.

- Auzi, Sorela, doar n-ai vrea să duci cu mine muncă de lămurire să mă convigi de bazaconiile din capul tău. Cum poți să susții tu că l-ai văzut, atins

și ai vorbit cu Valer, când, Dumnezeu să-l ierte, l-am pus în coșciug bucăți și bucățele?!...

Luci n-o iartă:

- Atunci de ce zici "D-zeu să-l ierte"?

- Din respect pentru amintirea lui, și din obișnuință...

- Sufletul, draga mamei, sufletele noastre continuă să trăiască dincolo.

- Lasă, mamă, pe tine te-nțeleg, îmi reproduci din expunerea lu' taica Popa. Dar n-o pricep pe fleșa asta care susține cu-atâta dezinvoltură c-a atins ceva inexistent!

- De ce inexistent? întrebă Luci. Universul este format dintr-o multitudine de câmpuri energetice. Cu alte cuvinte totul este energie. Existența dincolo se diferențiază probabil tocmai printr-o proprietate energetică imposibil de perceput în sistemul nostru.

- Întocmai, intervine Amalia. Energia principală pe pământ este electricitatea, în univers însă e conștiința. Conștiinței noastre îi trebuie o anumită frecvență pentru a percepe dimensiunea care desparte cele două lumi.

- Deci tu ești sigură că n-ai avut halucinații, intervine Tanit. Ești sigură că Valer continuă să trăiască.

- Evident!

- Aha! Poate ți-a dezvăluit câte ceva despre sistemul de organizare a vieții dincolo. Știi? devine interesant. Defulează ce-ai asimilat!, aruncă pe cât furioasă pe atât de ironică pornita Tanit.

Pentru calmarea spiritelor intervine împăciuitoarea Luci:

- Eu am mai citit câte ceva și să fiu sincer, nu pot pune la-ndoială cuvântul oamenilor de știință care luptă pentru verticalizarea parapsihologiei.

- Nu în limitele religiei însă. Să-mi fie cu iertare, dar nu pot construi o ipoteză a existenței dincolo de moarte pornind de la rai și iad, spuse Viorel.

- Oh, nu! zise Ami. Raiul și iadul sunt două noțiuni la care se reduc imaginile, mai bine zis amintirile faptelor bune sau rele din viața de pe pământ care apar în conștiința decedatului, ca un film în momentul imediat trecerii dincolo. Țasta fiind de fapt al doilea moment, primul e momentul morții.

- Aici, în cel de-al doilea moment, e răgazul de realizare al celui decedat că a trecut într-o altă viață, cam așa cred eu, zise Luci.

- Cam așa. Eu știu c-am citit mai demult despre asta, până să moară Valer...

- Explicabil! intervine cu vehemență Tanit. Ce-ai citit prin cărțile tale de doi bani jumate ai impresia c-ai trăit în timpul crizei. Ești mai nebună decât am crezut! Se ridică furibundă și pleacă-n casă trântind ușile gata să le smulgă din țâțâni.

- Las-o, mamă, nu te supăra pe ea. Nu crede, că nu vrea, zise mama amărâtă.

- Nu mă supăr, mamă. Tanit nu vrea să recunoască ce simte, doar ea mi-a spus, când l-am cunoscut pe Valer, că-l vede sincer devotat sentimentului pe care mi-l poartă și că e omul care-o să mă iubească și dincolo de moarte...

- Tanit, zise Luci, e lașă.

- Da, da, confirmă Viorel. Este încă sub impresia poveștilor cu fantome.

- Păi s-o lăsăm să mai crească, spuse Luci amuzând întreaga audiență.

- Măi copii, zise tata, ceva este sigur. Nu se poate moartea să fie sfârșitul.

- Categorie. Știința a dovedit doar că-n natură nimic nu se pierde, ci totul se transformă, spuse Viorel.

- Și-apoi nu vedeți voi că pe zi ce trece auzi tot de alte minuni? Extraterestri nu vin și ei din alte lumi deosebite de-a noastră? De ce n-am admite o lume a spiritelor?

- Bine, tată, tu mai lipseai să te lansezi în filozofii obscure, spuse Tanit aducând un alt rând de cafele.

Se oprește în fața Amaliei și-i întinde ceașca:

- Ia, Sorela! poate te frigi și te trezești din visele veșniciei, amețito.

- Tu trăiești în afara veșniciei, nu-i așa? întrebă amuzat Viorel.

- Nu, ea stă la pândă într-un colț de univers să fure colacii celor care trec în altă dimensiune, ăia doar nu mai au nevoie de nimic pământesc, spune Luci spre hazul tuturor, cum era și de așteptat.

- Bine, bine, aveți dreptate. Așa este. Mi-e frică. Mă gândesc eu că trebuie să fie așa o continuitate, dar nu mi se pare firesc să trăiești și aici și dincolo.

- Excepțiile sunt pentru stabilirea conexiunilor dintre cele două lumi, spuse Amalia. Universul este unul singur. Nu suntem însă, singura planetă locuită.

- Bine, asta se cam știe, Sorela, e vorba însă de noi cei vii și de viața celor morți.

- Nu sunt morți! Prin moarte individul se dezbracă exact de o haină, de corpul biologic, spiritul îmbrăcând același chip dintr-o materie mult mai fină în viața cealaltă.

- Sorela, nu te supăra, interveni Tanit revenind la sentimente mai bune. Valer apare rănit?

- Nu. Apare perfect sănătos. Se zice că după un timp trupul se întregește la cei care ajung acolo mutilați.

- Amalia, o chemă Luci, ziceai ceva înainte de furia zurliei Tanit despre momentele prin care trece conștientul dincolo...

- Mda... știu atâta cât a putut să afle și Valer de la alți prieteni, cunoștințe, pe care le-a găsit acolo. Viața este organizată în sfere inferioare și sfere superioare. Trecerea se face în următoarea ordine: momentul morții; momentul imediat trecerii dincolo (unde toată viața ți se perindă ca un film); sfera iluziei (aici deocamdată se află Valer); sfera culorii (a vorbit cu cineva de acolo, zice că nu pot fi numite în cuvinte terestre culorile și sunetele specifice, e ceva nemaîntâlnit); sfera de flăcări (în care spiritul are capacitatea de-a se transforma într-o flacără și se poate deplasa în toate colțurile universului); sfera luminii și eternitatea.

- În total șapte. O legătură între șaptele de acolo și cel de aici: șapte zile, rogvaiv...

- Viorele, dacă stai și gândești profund...

- Știu ce vrei să spui, Luci, se grăbi Tanit, găsești o mie și una de punți.

- Da, numai pe cea potrivită n-o descoperim.

- Ei tată, toate la timpul lor... Dar ce ziceai de alte planete, Ami?

- Tată, planetele sunt pentru identificarea individului, pentru delimitarea personalității care se păstrează dincolo în viața veșnică. Personalitatea se șlefuește odată cu evoluția conștientului.

- Ce-ai aflat despre reîncarnare? întrebă Tanit.

- Se reîncarnează cei care nu pot renunța la cele pământești.

- Eu sunt una, cred că repede mă voi întoarce de unde am plecat.

- Tu, epicuriană convinsă, m-ai fi surprins dacă mi-ai fi mărturisit că ai de gând să ajungi cât mai repede, în sfera culorii, îi aruncă Luci peste umăr zurliei verișoare.

- Nu sunt curioasă, zău. Să stau acolo să casc gura la culori și lumini, mâncare au?

- I-auzi năroada, ca Ivan Turbincă: “vodcă e?”.

Cei doi verișori reușesc să adauge puțină căldură pământescă acestor momente presărate cu picanterii misterioase.

- Nu, serios, Sorela, vreau să știu. Dacă zici că spiritul cu sufletul se ntrupează căpătând un chip asemănător celui terestru, trupul deci e palpabil?

- Da, am mai spus. E dintr-o materie mai fină.

- Cei de dincolo se hrănesc?

- Se alimentează cu energie din univers.

- Există locuințe în care-și petrec viața? Își continuă activitățile terestre?

- Parcă ziceai că nu ești curioasă, Tanit, îi atrage atenția mama.

- Nu vreau să mor proastă, mamă. Zi-i, Sorela!

- Am înțeles că au tot ce le trebuie, inclusiv locuințe. Numai că nu obțin cele necesare prin muncă fizică, ci le realizează prin concentrarea gândului.

- Ei... poate de-aia și este numită sfera iluziei, fiindcă dă iluzia continuării vieții terestre...

- Probabil..., zise și Luci mai mult visând.

- Cât despre preocupările lor, se pare că-și continuă activitățile terestre, nu știu până când. Primordială este însă evoluția conștientului, înaintarea spre perfecțiune. Care nu poate fi exprimată decât prin: mai bun, mai drept...

- Deci, copii, pentru ca dincolo să ne fie mai ușor să ajungem mai repede lângă creator, e bine să ne pregătim aici, în viața terestră.

- Iar începi, tată, cu cinstea și corectitudinea?

- Tanit, tată, zău că tu repede vei veni înapoi.

Discuția a treiversat mai cu o glumă, mai cu alta.

Nu părea deosebită de alte discuții misterioase.

Fiecare parcă revenise la matcă, Amalia îi privea pe rând, nu vroia să tragă concluzii pripite. Veselia lor, legată de mărunțișurile, de banalitățile vieții terestre, n-o încuraja deloc.

Nu știa ce să creadă. A reușit oare să-i convingă cât de cât? Dacă nu, în timp se vor convinge singuri.

Se ridică încet și se strecoară printre umbrele serii în grădina plină cu flori. Coboară-n vale la vie. Ce mult îi plăcea când era copil să se furișeze

până la cătun, seara, când cerul era plin cu stele. Simte cum sufletul se-ncarcă cu bucuriile copilăriei. Pe Dunăre se aud motoarele unui vapor, e un convoi care trece-n amonte, ca un buchet de lumini pe oglinda apei.

Salută portul și trece mai departe, lăsând în urma lui destine, purtând la bordul lui destine, îndreptându-se către necunoscut.

Asta-i viața, un tumult de plecări și sosiri; orice trecere e o experiență. Și tot aduni aici experiență până la ultima trecere, odată trecut ești un izbăvit. E bine să fii pregătit, să nu bâjbâi în ne-nțeles când ai pășit în lumea celor dreți.

Răcoarea serii o trezește din meditație și-o-mpinge agale spre casă, acolo unde e deocamdată rostul ei.